БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

16 ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 158 (4149).
12 АВГУСТ
СЕШАНБА
1969 ЙИЛ
Баҳоси 2 тийин

ПАХТАЗОР хабарлари

ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ. «Правда» колхозининг аъзолари — А. Аҳмедова, З. Керамова, Р. Тян, Татьяна Югай, Елена ва Вера Пак ўртоқлар кундалик топшириқни 1,5—2 бараварга етказиб бажаряптилар. Шунинг учун ҳам бундай илғор, ғайратли кишиларнинг ўртача ойлик иш ҳақлари 250-300 сўмданга тўғри келяпти.

Ф. ЛОБЗИН.

ОҚҚЎРҒОН. Навоий номли колхозда ҳосил тўплашда ҳал қилувчи—август ойи яхши ўтяпти. Шукур Абдураимов бошлиқ ва бошқа комплекс механизациялашган звеноларда ғўзани культивация қилиш давом эттирилмоқда. Б. Айнақулова, С. Муродқосимова каби ёшлар ишда ғайрат кўрсатиб, далалардаги бегона ўтларни тез ва соз тозаламоқдалар.

Т. ТАМАБОЕВ.

ЯНГИЙЎЛ. Свердлов номли колхознинг ўртоқ Исом Эрназаров бошлиқ звеноси далаларида мўл ҳосил тўпланяпти. Звено аъзолари ҳар гектар ердан 30 центнердан ҳосил етиштиришга аҳд қилган ҳолда ишлашяпти. Бу ерда чеканканинг ўз вақтида тамомланиши ғўзаларнинг тез ҳосил тўплашига сабаб бўлди. Колхозчилар ғўзанинг ён шохларини ҳам чеканкадан чиқардилар. Бу ерда шарват бериш ҳам кўнгилдагидек яхши кетяпти.

С. МИРЗААЛИЕВ.

БЕКОБОД. Ойбек номли совхознинг 5-бўлимида ғўза парвариши сифатли олиб борилмоқда. Айниқса, 4-бригаданинг сувчиларидан Т. Матаев ва Қ. Ҳолматовлар намуна кўрсатиб ишлаб, мажбуриятга яраша ҳосил яратишга ҳиссаларини қўшмоқдалар.

А. МАМАРАСУЛОВ.

ҚИРҚ ЦЕНТНЕРЧИЛАР

Звено бошлиғи Ҳамид Икромов охирги пайкални культивациядан чиқаргандан сўнг тракторни карта четига қўйди-да, ғўза оралаб кетди.

У эгат бўйлаб, ғўзаларни синчиклаб кўздан кечирар экан, бир текис ривожланаётган экин авжидан мамнун бўлди. Ҳосил шохларига ҳосил қўшилаётган ғўза тупларида 5—6 тадан кўсак, ғуж-ғуж шона ва гул кўзга ташланади. Экиннинг ривожи ҳам, ҳосили ҳам чакки эмас. Гектар бошига 40 центнердан кам бўлмайди. Лекин, ғўзалар сувталаб. Тезроқ сув қўйилмаса, ҳосилини тўкиб юбориши мумкин...

Янгийўл районидаги Свердлов номли колхознинг илғор Ҳамид Икромов бошлиқ звено деҳқонлари ўтган йили катта ютуқни қўлга киритган, ҳар гектар ердан 26 центнер ўрнига 39 центнердан «оқ олтин» йиғиб олиб, бошқаларга намуна бўлган эдилар.

Бу йил ҳам улар юксак марраларни кўзлаб иш юритяптилар. Звено деҳқонлари гектар ҳосилдорлигини пландаги 27 центнер ўрнига 40 центнерга кўтариш учун ҳаракат қилмоқдалар.

А. ҲУСАНОВ.

АБДУРАСУЛ АБДУРАҲИМОВ бошлиқ звено деҳқонлари Янгийўл районидаги «Ленинизм» колхозида илғорлардан саналади. Улар бу йил ҳар гектар ердан 35 центнердан ҳосил кўтариш йўлида астойдил меҳнат қилмоқдалар. Суратда: (чапда) звено бошлиғи А. Абдураҳимов, (ўнгда) ғўзаларга ишлов бериш пайти.

А. АБАЛЯН фотолари

ДЎСТЛИК ЙЎЛИ

Ё. НАСРИДДИНОВА,
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси.

Декада... Бу сўз кундалик ҳаётимизга сингиб, анъанага айланиб кетди. Бу сўз ёрқин воқеалар, илҳомбахш ишлар, тантаналар рамзи бўлиб қолди. Ҳа, қардош маданиятлар декадаси худди шундай байрам тантаналари тусини олади. Бу декадаларсиз Ватанимиз халқларининг турмушини тасаввур қилиб бўлмайди. Қардош халқлар маданияти байрамлари яхши анъана бўлиб қолди. Бу анъана совет ижтимоий ва давлат тузуми моҳиятидан келиб чиқиб, тузумимизнинг интернационал характерини, Коммунистик партиямизнинг миллий сиёсатини яққол ифодалайди. Бу анъана СССР халқлари дўстлигини ҳар тарафлама мустаҳкамлашда, социалистик маданиятларимиз ютуқларини пропаганда қилишда, маънавий бойликларимизни кўпайтиришда катта роль ўйнаб, коммунизм моддий-техника базасини яратишдек муҳим вазифа билан узвий боғлиқдир.

Шу йил июль ойининг сўнгги ўн кунлигида Россия Федерациясида ўтказилган Ўзбекистон адабиёти ва санъати декадаси кунларида бунга тўла ишонч ҳосил қилдик. Бу декада 1963 йил кузида Ўзбекистонда бўлиб ўтган рус адабиёти ва санъати декадасига жавоб бўлиб, катта сиёсий аҳамиятга эга воқеа бўлди. Республикамиз меҳнаткашлари Россия адабиёти ва санъати усталари билан ўша учрашув дамларини ҳали-ҳали зўр ифтихор туйғулари билан эслаб юришади.

Ҳар бир декаданинг ўзига хос хусусияти, жиҳатлари бўлади. Бу галги декада улуғ Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига бағишлаб ўтказилганлиги учун ҳам алоҳида аҳамият касб этди. Совет Иттифоқи халқлари ўзларининг тарихий ғалабаларини янги ёрқин тақдирларини, экономика ва маданиятларининг мисли кўрилмаган даражада гуллаб-яшнаганлигини шу буюк зот номи билан боғлайдилар.

Бутун совет халқининг маданият байрамига айланиб кетган декада кунларида Ўзбекистон меҳнаткашлари Коммунистик партия раҳбарлигида доҳий Ленин васиятларини бажара бориб, қандай катта муваффақиятларга эришганликларини намойиш этдилар. Рус халқи совет ҳокимиятини ўрнатиш ва мустаҳкамлаш учун курашда революцион жасорати ва матонати билан, социалистик Ватанни ҳимоя қилишда жанговар қаҳрамонлиги билан, меҳнатдаги шон-шавкати билан, доно ақли, саҳий қалби билан, интернационал бурчини юксак даражада ҳис этиши билан мамлакатимиз барча халқларининг меҳр-муҳаббатини қозонди.

Маданиятимиз байрамининг ўзига хос яна бир хусусияти шундаки, у Ўзбекистон адабиёти ва санъатининг кўп сонли отрядини қамраб олди. Биз шу нарса билан чексиз бахтиёрмизки, декада маршрутлари Россия юрагида, РСФСРнинг шонли саноат ва маданият марказларида — Горький, Қозон, Ульяновскда, Волгабўйидаги ажойиб шаҳар ва районларда, ҳар бир қадамда революцион жангларнинг, жасорат ва матонатнинг изи сезилиб турган, Россия пролетариатининг қаҳрамонона анъаналари туғилган, В. И. Лениннинг ҳаёти ва жўшқин революцион фаолияти билан боғлиқ бўлган табаррук жойларда ўтказилди. Декаданинг якунловчи концерти Москвада — Кремлдаги Съездлар саройида ўтказилажаги ҳақидаги хушхабар барчамизнинг қалбимизни беҳад шод қилди.

Ўн кун мобайнида декада қатнашчилари қардош Россия меҳнаткашлари олдида Совет Ўзбекистонининг адабиёти ва санъати эришган энг янги ютуқларни намойиш қилдилар. Декадани ўтказишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети катта ташкилотчилик ишини олиб борди. Тайёргарлик ишлари ва декада кунларидаги асосий тадбирларнинг аниқ режаларини белгилаб берди. Бу ишда республика Маданият министрлиги, шунингдек Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Кинематография бўйича давлат комитети, Матбуот давлат комитети, Радиоэшиттириш ва телевидение давлат комитети, ёзувчилар союзи, композиторлар, кинематографчилар, рассомлар союзлари, Ўзбекистон театр жамияти, бадиий кўргазмалар ва панорамалар дирекцияси фаол қатнашдилар.

Декаданинг муваффақиятли ўтишда РСФСР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари ўртоқ Вячеслав Иванович Кочемасов бошчилигидаги Россия Федерацияси ташкилот комитети, шунингдек Горький, Ульяновск областлари ҳамда Татаристон АССРда тузилган ташкилот комитетлари бизга бебаҳо ёрдам бердилар.

Бутун тайёргарлик ишлари ва декаданинг ўзи ҳамиша КПСС Марказий Комитетининг Маданият бўлими диққат-эътиборида турди. Декаданинг муваффақиятли ўтишини таъминлаш юзасидан ҳамма тадбирлар белгиланди. Декадада ҳукумат делегацияси бошчилигида салкам 350 киши иштирок этди.

Ўзбекистонда хизмат кўрсатган «Баҳор» давлат ансамбли, «Шодлик» ашула ва рақс ансамбли, «Лазги» Хоразм рақс ансамбли, Қорақалпоғистон АССР ашула ва рақс ансамбли, республика театрларининг етакчи артистлари, Ўзбекистон ССР халқ артисти Ботир Зокиров ва республикада хизмат кўрсатган артист Стахан Раҳимов бошчилигидаги эстрада группалари, хореография билим юрти ва Глиэр номли музика мактабининг ўқувчилар группаси декаданинг асосий иштирокчилари эди.

Худди ўша кунлари Москвадаги ССР Иттифоқи Большой театри саҳнасида Алишер Навоий номидаги Академик Катта театр коллективи зўр муваффақият билан ўз асарларини намойиш қилди. Талантли коллектив кўп сонли томошабинларнинг қизғин муҳаббатини қозонди.

Хўш, декада қандай ўтди? Унинг ибрат оладиган нарсаси нима бўлди-ю, асосий якунлари нималардан иборат?

Дастлабки дақиқалярданоқ — ҳукумат делегацияси Москвага келишидан тортиб, республикамиз вакилларининг Горькийда бўлиши, Қозон ва Ульяновскда учрашувларигача, декаданинг ҳар бир онида қардошлик меҳр-муҳаббатини яққол ҳис этиб турдик. Декада кунларидаги бутун сафаримизда декадани ўтказиш ташкилот комитетининг раиси В. И. Кочемасов, КПСС Марказий Комитети Маданият бўлими мудирининг биринчи ўринбосари З. П. Туманова, РСФСР Маданият министри Н. А. Кузнецов, министр ўринбосари Г. П. Александров, РСФСР Министрлар Советининг Кинематография бўйича давлат комитети раиси А. Г. Филиппов ва Россия Федерацияси раҳбар органларининг бошқа ходимлари биз билан бирга бўлишди.

Маданиятимиз байрами Горькийдаги А. С. Пушкин номли опера ва балет театрининг биносида тантанали суратда очилди. Кенг жамоатчилик вакиллари иштирокидаги бундай тантанали концерт кечалари Қозон ва Ульяновскда ҳам муваффақиятли ўтди.

Ҳамма ерда — Горький шаҳри ва областнинг бошқа шаҳар ва районларида ҳам, Дзержинск, Лисково, Правдинск, Кстово, Балахна, Қозон, Ульяновск ва бошқа шаҳарлардаги концертлар, кинофильмларимиз фестиваллари ўн минглаб томошабинларнинг таҳсинига сазовор бўлди. Ҳозирги замон графикаси ва халқ амалий санъат виставкалари ҳамма ерда томошабинларни ўзига мафтун этди.

Маданият байрами кунларидаги учрашувлар дўстона ижодий ҳамкорлик вазиятида ўтди. Бу учрашувларда адабиёт ва санъатимиз эришган ютуқлар ҳақида, бу соҳадаги янги проблемалар ва вазифалар тўғрисида фойдали гаплар бўлди. Республикамиз адабиёти ва санъати бир гуруҳ ходимларининг ВЛКСМ Марказий Комитетидаги учрашуви ҳам ниҳоятда қизиқарли ўтди.

[Давоми иккинчи бетда].

КЎПЛАБ ХАШАК ЖАМҒАРИЛМОҚДА

2-«Оҳангарон» совхозининг бўлимларида чорва қишловига тайёргарлик кўриш қизғин тус олди. Ишчилар молхоналарни ремонт қилишяпти. Қишлов учун кўплаб ем-хашак жамғаряптилар. Айниқса бу ишда биринчи бўлим ишчилари олдинда кетмоқдалар. Чорвадорлар техникадан самарали фойдаланиб, хашак жамғаришни кўпайтиряптилар. Улар 310 тоннага яқин дағал хашак йиғишни планлаштирганлар. Ҳозирнинг ўзида тайёрланган хашак 200 тоннадан ошиб кетди.

У. СОЛИЕВ.

Г. ГУСАК ВА Л. СВОБОДА ЎРТОҚЛАР ВАТАНЛАРИГА ЖЎНАБ КЕТДИЛАР

СИМФЕРОПОЛЬ, 10 август. (ТАСС). Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Г. Гусак ва Чехословакия Социалистик Республикаси президенти ўртоқ Л. Свобода Қримда қисқа муддатли дам олиш вақтида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев ва СССР Олий Совети Президиумининг раиси ўртоқ Н. В. Подгорний билан суҳбатлашдилар.

КПСС билан ЧКП ўртасидаги қардошлик алоқаларини янада мустаҳкамлаш, Совет Иттифоқи билан Чехословакия ўртасида ҳар тарафлама ҳамкорликни кучайтириш масалалари самимий дўстона вазиятда муҳокама қилинди.

Ўртоқ Г. Гусак билан Л. Свобода 10 августда ўз ватанларига жўнаб кетдилар. Аэродромда уларни КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев, СССР Олий Совети Президиумининг раиси Н. В. Подгорний, Украина Компартияси Қрим область комитетининг биринчи секретари ўртоқ Н. К. Кириченко, меҳнаткашлар депутатлари Қрим области Советининг раиси Т. Н. Чемодуров кузатиб қолдилар.

Кузатиб қолувчилар орасида Қримда дам олаётган ЧКП Марказий Комитети секретари А. Индра ва ЧССРнинг СССРдаги элчиси ўртоқ Г. Коуцкий ҳам бор эдилар.

(ТАСС).

ПАХТАЗОР ЧАҚИРАДИ

Ёзувчилар пахта далаларида

Ассалом, оқ олтин бунёдкорлари,
Ассалом, мўл ҳосил ижодкорлари,
Синов кунларида меҳрингиз билан,
Жасорат, пешана терингиз билан
Яшнаган экинзор ерларда бўлдик,
Ғўзалар меҳридан сўз айтиб келдик.
Ёз инжиқ келганда элда накл бор:
Фаслни жиловлар асл пахтакор.
Акалар, укалар, опа-сингиллар,
Пахтазорга белни боғлаб келинглар.
Ҳар киши кўрсатсин меҳнатда ғайрат,
Далалар кутэди улкан жасорат.
Унутма аҳдингни азиз пахтакор.
Ҳиммат-у, азмингни кутмоқда диёр.
Бу йилги тўрт миллион бир юз минг
тонна,
Юксак чўққиларга олтиндан зина.

* * *

Эзгу орзу билан яшайди инсон,
Эзгу ният билан яшайди жаҳон.
Раҳнамо Лениннинг қутлуғ тўйига,
Қуёшдай тўёна этай дер эҳсон.
Шу эзгу ниятла яшайди элим,
Тўёнам бўлсин дер олтин ҳосилим.
Шу эзгу ниятла танти пахтакор,
Қадрдон ерини айлар олтинзор.
Уфқдан уфққа бош қўйган ерлар,
Тақирлар гул бўлиб, қош қўйган ерлар,
Дарёлар йўлига кўз тутган чўллар,
Термиздан Оролга элтган чўнг йўллар,
Аровон тоғидан Хевага қадар
Раҳнамо тўйига уяман дер зар.
Эл улкан аҳдини шон билан буркар,
Ерларин «оқ олтин» кон билан буркар.
Доҳий шарафига юрт тўйи бўлур,
Доҳийни табриклаб тўёна келур.
Табаррук санага пешвоз чиқар эл,
Унинг меҳри билан боғлаб маҳкам бел,
Тўёна ҳозирлар қуёшдай улкан,
Диёрин айлагай яхлит, кенг чаман.

* * *

Минг яша ҳамиша азиз пахтакор,
Узингсан чўлларга келтирган баҳор,
Узингсан дарёлар тўсган паҳлавон,
«Оқ олтин» устаси, миришкор деҳқон.
Биласан пахтамиз номус-оримиз,
Ватанда шарафли касбу-коримиз.
Пахта билан диёр обод, эл обод,
Гуркираб яшнайди бизда ҳур ҳаёт.
Бебаҳодир пахтанинг ҳар толаси,
Ватанга элимиз дуру-туҳфаси.
Акалар, укалар, опа-сингиллар,
Пахтазорга белни боғлаб келинглар.

* * *

Ҳар элнинг ўз ганжу, дури бўлади,
Ерларин саҳий сеп, қўри бўлади,
Жаҳонга машҳурдир элим пахтаси,
Миллий ифтихори, азму, ўҳдаси.
Пахтадир эл фахри, юрак қўримиз
Пахта билан кўкка етар қўлимиз.
Пахтадир халқаро тинчлик тимсоли,
Яшайди бу тинчлик қуёш мисоли.
Қиёсин мумкинмас тенгламоқ тоққа,
Олдида Помир ҳам тенгдир тупроққа.
Қуёшга қўл бериб, нур бўламан дер,
Ҳосиллар ичида дур бўламан дер.
Ҳаёт ипи эрур ҳар бир толаси.
Забаржад уммони пахта даласи.
Кийимлар кўркининг жилваси ундан,
Дўстлик боғларининг меваси ундан,
Қудратли элимнинг жасорати у,
Қўли гул элимнинг маҳорати у.
Дўстлар қувонади салобатидан,
Евлар ташвишланур куч-қудратидан.
Оппоқ кабутарга ўхшар чаноғи,
Қуёшга қўл берар унинг алп тоғи.
Элим муҳаббатин зарвароғи у
Коммуна йўлида ол байроғи у.
Дўстлар диёрига эл меҳрин элтур,
Ундан дўстлик либослари тикилур.
Гул бўлиб йўл олур ҳар хонадонга,
Гўзаллик истайди ҳар бир инсонга.
Шунинг-чун қадрини билади жаҳон,
У билан фахрланур жон Ўзбекистон.
Унинг меҳрин сўзлар элда ҳар инсон.

* * *

Пахтакор мардларнинг юрти ўзгача,
Элим водийларин кўрки ўзгача,
Ҳар дала, боғларнинг файзи оромбахш,
Эл меҳридан олмиш ҳар бир дарахт нақш.
Қовунлар — сой тоши, раънолар чаман,
Ишкомлар дейди бол, шарбат ичаман,
Олмалар гул яноқ, олулар маржон,
Ҳаммаси дейди мен жонингга дармон.
Қўл бериб уларга олтин пахтамиз,
Дейди биз забардаст элнинг бахтимиз.

* * *

Ҳар чаноқ юракнинг қўри-ла унар,
Ҳар чаноқ юракнинг меҳри-ла кулар,
Меҳр ипи толага толалар улар,
Ҳар чаноқ юракнинг меҳри-ла тўлар.
Саратон ҳансирар элимда бугун,
Эл тўкар чакка тер мўл ҳосил учун.
Далалар чамани дуркун, қарқара,
Кўк билан билинмас асло аҳд, марра.
Августнинг одими диёр кезмоқда,
Куз эса теримга режа тузмоқда.
Далалар ҳосилга тандир бўлай дер,
Ваъдага яраша дур ундирай дер.
Августнинг салқини сезилар баъзан,
Кўк юзин булутлар қоплар дафъатан.
Гоҳида гармсел дайдиб қолади,
Гоҳида об-ҳаво айнаб қолади.
Ғўзага ёприлар турли офатлар,
Меҳрибон қўлларни кутар кўчатлар.
Ҳар кўчат, ҳар карта ўзи бир жаҳон,
Унинг об-тобига қара, эй деҳқон.
Бағримни шамоллат дейди ҳар ниҳол,
Ер эса юмшат дер, яшнай безавол.
Ҳар кўчат дер, кетма менинг қошимдан,
Шунда мен сочаман олтин бошингдан.

* * *

Азамат Андижон, жўмард Наманган,
Гўзал Фарғонанинг мардлари сиздан
Ҳосил хирмонларин кутади диёр,
Ваъдасин унутмас асл пахтакор.
Қўлга қўл беришиб Тошкент Сирдарё,
Ҳар карта ҳосилин этинг бир дунё.
Самарқанд, Бухоро мисли Зарафшон
Жўш урсин тер тўкиб сиз уйган хирмон.
Ҳар йили пешқадам Қашқа воҳаси,
Бу йил ҳам шон қучсин олтин ваъдаси.
Сурхон сарколарин, Хоразм мардин,
Эл билур зафарлар қучган ҳар аҳдин.
Ғайрати Амудай жўшсин бу йил ҳам,
Шарафлаб мардларин қувонсин ўлкам.
Қорақалпоғистон заршунос диёр.
Бу йил ҳам диёрда бўлсин у илғор.
Суръатга йўл бериб нур эмсин кўчат,
Вақт тиғиз пахтакор ўзингни кўрсат.
Ҳар кўчат хазина шодаси бўлсин,
Унинг ҳар дурида иқболинг кулсин.
Фурсатни бой берган деҳқон панд ейди,
Охири баҳона излаб, уф дейди.
Уфу, оҳ, ҳовлиқиш бекорчи тўзон,
Ҳеч качон келтирмас деҳқонга эҳсон.
Ким билса ҳар куни ишнинг кўзини,
Ҳосил чаманида кўрар ўзини.
Ҳар кўчат боладай кутар парвариш,
Ғалаба келтирар ҳар тадбирли иш.

* * *

Пахтакорим кенг далада жавлон ур,
Шунда сенга иқбол-зафар ёр бўлур.
Бу йилга мос келмас бултурги муддат,
Мўл ҳосил жангида ўзингни кўрсат.
Инжиқ келди обу ҳаво мунча ҳам.
Қор, ёмғир, сел ёғди, тинмай дамба-дам,
Ҳайқириб кўтарди бўрон кўчини,
Пахтакордан олмоқ бўлиб ўчини.
Осмонни ёргудек момоқалдироқ,
Пахтазор устида ёқди кўп чақмоқ.
Бир томонда, Чирчиқ дарёси тошди,
Тинч оқар сойлар ҳам ҳаддидан ошди.
Гоҳи мужмал, салқин келди саҳий ёз,
Баҳор ҳам кўрсатди минг хил қилиқ, ноз.
Пахтакор бўш келмай ўтдинг ҳужумга.
Меҳнатда уладинг кунларни тунга.
Ҳосил меҳри билан қайнадинг, тошдинг,
Зафарли меҳнатда довонлар ошдинг.
Салқин ёз, баҳорда тинмай ишладинг,
Зўр ҳосил замирин ерда тикладинг.
Салқинлик судралиб июлдан чунон
Кўп ишлар сурулди августга томон.
Августни июль деб бел боғла деҳқон,
Техника ишингда бўлсин қадрдон.
Бутун куч, жасорат далада бўлсин,
Шавкатли пахтакор завқларга тўлсин.
Орангизда қўрқоқлар ҳеч юрмасин,
Дангасалар қўл чўнтакда турмасин.
Бу йилдир бизларга катта имтиҳон,
Ваъдабоз, кўзбўяш қанчалар ёмон.
Августда ҳал бўлар ҳосил тақдири,
Унутманг, меҳнатда зафарнинг сири.
Акалар, укалар, опа-сингиллар,
Пахтазорга белни боғлаб келинглар.

* * *

Сизларга мунтазир ҳосил чамани,
Иш билан кўрсатинг, қўйиб чамани.
Мўлжал бир орзудир, меҳнат — ғалаба,
Юрак қўри каби бўлсин ҳар дала.
Иссиқ меҳри бўлсин ҳар битта чаноқ,
Меҳрдай мўл бўлсин, етмасин саноқ.
Қамчиланг шоввозлар меҳнат отини,
Эл кутар сизлардан мукофотини.
Ул азиз совғангиз доҳий, жонажон,
Тўйига бўлғуси улкан армуғон.
Унутманг қардошлар кўрсатмасини,
Унутманг олимлар маслаҳатини.
Донолар сўзида бўлур кўп ҳикмат,
Ҳикматли сўз дилда мисли зар неъмат.
Далада ҳаммзнинг бутун фикр-ёди,
Шон қучса соз бўлур инсон муроди.
Муродим эл бугун меҳнатда кўрур,
Меҳнат яратувчи зийнатда кўрур.
Бу зийнат юрт дури, олтин хирмони,
Доҳий юбилейига эл армуғони
Шунинг-чун ҳосилнинг чўғи кўп бўлсин,
Ҳар бир иш салмоқли, асл, хўб бўлсин.
Унутма аҳдингни азиз пахтакор
Узингсан чўлларга келтирган баҳор.
Бу йилги тўрт миллион бир юз минг
тонна,
Юксак чўққиларга олтиндан зина.
Акалар, укалар, опа-сингиллар,
Пахтазорга белни боғлаб келинглар!

Акмал ПУЛАТ,
Вячеслав КОСТИРЯ,
НАЗАРМАТ.

ДЎСТЛИК ЙЎЛИ

[Боши биринчи бетда].

Ўзбекистонда ва бошқа қардош республикаларда илгари ўтган ҳамма декадалар каби бу декада ҳам рус халқи билан, Россия Федерациясидаги бошқа халқлар билан дўстлигимизнинг жонли байрамига айланди. Ҳамма ерда бизни «Хуш келибсиз, қадрли ўзбекистонлик дўстларимиз!», «Серқуёш Ўзбекистон вакилларига алангали салом!», «Яшасин, СССР халқлари ўртасидаги абадий ва бузилмас дўстлик!» деган шиорлар билан кутиб олишди.

Ягона оила ҳисси, халқларнинг буюк дўстлиги, уларнинг самарали ҳамкорлиги жамиятимизнинг ажойиб фазилати, ҳаётимиз қонунидир. Ирмоқлар йиғилиб Волга дарёсини ҳосил қилгани каби Ватанимиздаги катта-кичик барча халқларнинг фикр-ўйи, орзу ва умидлари ягона мақсадга — мамлакатимизда коммунистик жамият барпо этишга қаратилган. Ўртоқ Л. И. Брежнев «Социализм улуғ ғалабаларининг эллик йиллиги» ҳақида қилган докладида айтганидек, «Кўп миллатли совет халқининг бирлиги олмасдек мустаҳкамдир. Олмос ранг-баранг товланиб тургани сингари халқимизнинг бирлиги ҳам уни ташкил этган миллатларнинг фазилатлари билан кўркамдир. Бу миллатларнинг ҳар бири бадавлат, тўлақонли, эркин ва бахтли ҳаёт кечирмоқда».

Декада кунларида Горький, Ульяновск областлари ва Татаристон Автоном Республикасининг хўжалик ва маданий қурилиши билан кенг танишиш шарафига муяссар бўлдик. Бу учрашувларда биз Волгабўйи шаҳарларининг меҳнаткашлари В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига олган мажбуриятларини зўр ғайрат билан бажараётганликларидан, уларнинг истиқбол режаларидан мамнун бўлдик.

Индустриал корхоналар ишчилари билан учрашувлар бизда жуда бой таассуротлар қолдирди. «Красное Сормово» кемасозлик заводининг таърифи бутун мамлакатга машҳур. Бу корхонанинг бой революцион анъаналарини ҳамма яхши билади. Горькийнинг машҳур «Она» романи Сормово меҳнаткашларининг жасоратига битилган мангу ҳайкал бўлди. Бу ердаги революцион ҳаракатнинг раҳбари бўлган Пётр Заломов — Павел Власов жаҳон адабиётининг жозибали образигина бўлиб қолмай, ишчилар синфи миллионлаб фарзандларининг севимли қаҳрамони ҳам бўлиб қолди. Завод коллективи совет давлатининг қудратини мустаҳкамлашда кўрсатган мислсиз жасорати учун тўрт марта ҳукумат ордени билан тақдирланган.

Ўзбек халқи шонли йигирмамингчилар сафида, қишлоқ хўжалигини коллективлаштириш фронтидаги партиямизнинг ажойиб вакиллари сафида Сормово ишчилари ҳам борлигини чуқур қардошлик миннатдорчилиги билан эслайдилар. Улар Россия шаҳарларининг бошқа пролетарлари қатори ўзбек қишлоғига Ленин ғояларининг нурини, жамиятни социалистик асосда қайта қуриш ғоясини, қардошларча дўстлик ғоясини олиб келдилар. Уларнинг бой революцион тажрибаси ўзбек қишлоқларида дастлабки колхозларни ташкил этишда жуда катта омил бўлди.

Улуғ рус дарёси Волга Иттифоқимизнинг ғоят катта транспорт қон томиригина бўлиб қолмай, гигант автомобилсозлик саноати марказларидан бири ҳамдир.

...Юз минг кишилик коллективни бирлаштирган социалистик индустриямизнинг тўнғич корхонаси — Горький автомобиль заводи ишчилари билан учрашувимиз шодиёнага айланиб кетди. Биз бу корхонада ишлаб чиқарилган минг-минглаб машиналар Ўзбекистонда юқори унум билан ишлаётганлигини зўр мамнуният билан сўзлаб бердик. Бу машиналар халқимизнинг юксак баҳосини олмоқда.

...Ульяновскдаги автомобиль заводини ҳам мамлакатимизда ҳамма билади. Корхона конвейеридан чиқаётган машиналар халқимиз, давлатимиз манфаатига садоқат билан хизмат қилмоқда. Бу машиналар бизнинг республикамизда ҳам юқори баҳо олган. Тошкентда эканлигимиздаёқ ульяновскликлар ўзлари ишлаб чиқараётган машиналарни такомиллаштириш мақсадида Ўрта Осиё саҳроларининг юриш қийин бўлган жойларида синовдан ўтказаётганликларини билган эдик.

...Ульяновскдаги оғир станоклар заводи — мамлакатимиз машинасозлигининг фахри. Корхона корпусларидан бирида «Мамлакатда энг йирик ҳисобланган 6640 моделдаги универсал станокни давлат комиссиясига топшириш муддатига тўққиз ой қолди», деган ёзувга кўзимиз тушди. Бу станокнинг вазни 500 тонна бўлиб, йигирма минг деталдан ташкил топган. Бу корхонада ишлаб чиқарилаётган қудратли станоклар қардош социалистик мамлакатларга, шунингдек, Англия, ГФР, АҚШга ҳам юборилар экан.

Қишлоқ меҳнаткашлари билан учрашувларимиз ҳам ғоят мароқли ўтди. Горький область, Городецк районидаги «Красний маяк» колхози аъзолари билан дилкаш суҳбатлар қурдик. Хўжалик раиси талантли ташкилотчи Иван Порфирьевич Железнов бу хўжаликни Янгийўл районидаги Ҳамроқул Турсунқулов номли колхоз билан таққослаб, бизнинг республикамиздаги бу илғор хўжаликнинг экономикасига доир мисолларни тилга олганида бизларда қандай ёқимли ҳис-туйғулар пайдо бўлганини билсангиз эди!

Афсонавий учувчининг ватани Чкалов шаҳрида бўлганимизда бу қўрқмас учувчининг номи билан аталувчи уй-музейини томоша қилдик. Волга соҳилларида жойлашган «Сокол» пионер лагеридаги учрашувлар узоқ вақт ёдимизда қолади. Работка қишлоғи аҳолисининг қандай дилкашлик билан бизни кутиб олгани ҳамда РСФСРда хизмат кўрсатган ўқитувчи Валентина Яковлевна Федотованинг «Бизда Ўзбекистон қуёшининг тафтидек ҳарорат бўлмасада, Волганинг оромбахш шабадаси сизларни ўз бағрига олади», деб айтган сўзлари ҳамон қулоғимиз остида жаранглаб тургандай.

Декада қатнашчилари В. И. Лениннинг ҳаёти ва фаолияти билан боғлиқ бўлган жойларни зўр қизиқиш билан зиёрат қилишди. Қозон университетини бориб кўрдилар. Бу ерда Владимир Ульянов 1887 йили ўқиган ва революцион ҳаракатда дастлабки фаолиятини бошлаган эди. Қозондаги уй-музей ҳам бизда катта таассурот қолдирди. Владимир Ильичнинг болалиги ўтган Ульяновскдаги уй-музейда бўлганимизда қандай ҳаяжонланганимизни ифодалашга сўз топиш қийин. Собиқ Симбирск гимназияси биносида ҳам бўлдик. Ёш Ульянов шу гимназияни олтин медаль билан битирган эди. Ҳозир бу ерда биринчи шаҳар мактаби жойлашган. Бу мактаб ёш авлодга билим бериш ва уни коммунистик руҳда тарбиялашдаги хизматлари учун Ленин ордени билан мукофотланган. Бу ерда махсус экскурсоводлар ажратилмаган. Бу вазифани юқори синф ўқувчилари ўз зиммаларига олишган. 9-синф ўқувчиси Ольга Орлова бизга Ильичнинг ўқувчилик йилларини жонли ҳикоя қилиб берди.

Ленин яшаган жойларнинг партия, совет ташкилотлари, барча меҳнаткашлари доҳий номи билан боғлиқ бўлган жойларни кўз қорачиғидай сақламоқдалар.

Ҳозир Ульяновскда мемориал марказ, ёдгорлик шаҳри қурилмоқда. Бу шаҳарни бутун мамлакат барпо этмоқда. Жумладан, «Ташкенткабель» заводи ва республикамизнинг бошқа корхоналари Ленин ватанида доҳий хотирасини абадийлаштириш ишида фаол қатнашмоқдалар. Биз доҳий туғилган куннинг 100 йиллигига тайёргарлик бўйича Ульяновскда олиб борилаётган ишларга ҳар томонлама ёрдамлашишимиз лозим.

Декаданинг сўнгги икки кунини Москвада ўтказдик. Бу ерда ҳам қизиқарли учрашувлар, ҳаяжонли воқеалар бўлди. Москва Советида делегациямизни қабул қилишди. Қабул маросимида пойтахт шаҳар партия комитетининг секретарлари, Москва Совети раҳбарлари қатнашиб, улар бизга пойтахт хўжалиги ҳақида, қурилиши тўғрисида, истиқбол режалари ҳақида сўзлаб бердилар.

Ўзбекистоннинг барча меҳнаткашлари номидан декада қатнашчилари 31 июль куни В. И. Ленин мавзолейига ва Номаълум солдат қабрига гулчамбарлар қўйишди. Бу дақиқалар ҳаммамизнинг қалбларимизда узоқ вақт сақланиб қолади.

Кремлдаги Съездлар саройида бўлиб ўтган якунловчи концерт ўзбек адабиёти ва санъати декадасининг бамисоли гултожи бўлди. Ўша куни Съездлар саройи одамлар билан лиқ тўлган эди. Минглаб томошабинлар артистларнинг ҳар бир чиқишини зўр қизиқиш билан кузатиб, уларни самимий қарсаклар билан, гулдасталар билан олқишладилар.

Концертда ҳозир бўлган КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари, КПСС Марказий Комитетининг секретарлари ижрочилар санъатига юксак баҳо бердилар, программанинг ғоявий жиҳатдан ғоят юксак савияда эканлигини таъкидладилар.

«Правда» газетаси якунловчи концерт ҳақидаги мақоласида бундай деб ёзди: «Қўҳна ва ҳамиша навқирон ўзбек санъати жуда кўп ажойиб номлар билан шуҳрат топган. Совет ҳокимияти йилларида ўзбек санъати янги қирралар билан бойиди, юксак социалистик мазмун билан тўлди, ажойиб талантлар билан гўзаллик бахш этди. Социализм туфайли вужудга келган бу санъат ўзида революция романтикасини мужассамлантирди. Бу концерт рубобчилардан тортиб ҳозирги замон авторларининг симфоник ижодигача, традицион халқ рақсларидан тортиб, классик миллий хореографиягача бўлган музика маданиятининг кўп асрли тарихини қамраб олган». Кремлдаги Съездлар саройи саҳнасида Ватанни, партияни улуғловчи қўшиқлар янгради.

Декаданинг ажойиб муваффақияти — уни тайёрлаш ва ўтказишда қатнашган катта коллективнинг тинимсиз, илҳомбахш меҳнати самарасидир. Бу ўринда Ўзбекистонда хизмат кўрсатган «Баҳор» давлат халқ рақслари ансамбли ва унинг бадиий раҳбари СССР халқ артисти Мукаррама Турғунбоева ҳақида алоҳида тўхталиб ўтишни истардик. «Баҳор» қизлари ҳамма ерда — театрлар ва маданият саройларида, заводлар ва совхозларда, Москвадаги якунловчи концертда ўз санъатларини зўр маҳорат билан намойиш этишди.

Бошқа ансамбллар, санъат усталари, эстрада группалари, Тошкент халқ филармониясининг рубобчи болалар ансамбли, Глиэр номли музика мактабининг виолончелист-скрипкачилар ансамбли, Тошкент хореография билим юртининг ўқувчилари, радиоэшиттириш ва телевидение давлат комитетининг бирлашган хори, Ўзбекистон Давлат филармониясининг капелласи, Алишер Навоий номли Давлат Академик Катта театрнинг хори ва симфоник оркестри, балет труппасининг чиқишлари катта муваффақият қозонди. СССР халқ артисти Мухтор Ашрафий, Ўзбекистон ССР халқ артисти Дилбар Абдураҳмонова, республикада хизмат кўрсатган артист Зоҳид Ҳақназаров юксак дирижёрлик маҳоратини намойиш қилдилар.

Декада етук санъаткорлар қатори талантли ёшлар авлоди ўсиб етишаётганлигини ҳам кўрсатди. Бу авлод серқуёш республикамиз санъатининг келажагидир. Концертларда истеъдодли ёш режиссёр Мансур Саъдуллаев, моҳир рассом Мели Мусаев, спектаклларни саҳнага қўювчи группанинг ҳамма аъзолари эришилган муваффақиятга ўзларининг муносиб улушларини қўшдилар.

Якунловчи концертга тайёргарлик кўриш ва уни бадиий жиҳозлашда Росконцерт режиссёри Д. В. Тихомиров бошчилигидаги Съездлар саройи группаси ва РСФСР Маданият министрлиги фаол қатнашдилар.

Декада қисқа муддат бўлишига қарамай, ижодий коллективлар ва союзлар, декаданинг ҳамма қатнашчилари ва ташкилотчилари самарали иш қилдилар. Ўзбекистоннинг социалистик маданиятини шарафлашдаги уларнинг фаолиятини муносиб баҳолаймиз.

Маданият байрамида фаол қатнашганликлари ва қардош миллий маданиятларнинг ўзаро алоқасини ривожлантиришга катта ҳисса қўшганликлари учун Ўзбекистоннинг ижодий коллективлари ва союзлари РСФСР Олий Совети Президиумининг ва Татаристон АССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари, шунингдек Горький ва Ульяновск область партия комитетлари ва ижроия комитетларининг ёрлиқлари билан мукофотландилар.

Марказий ва маҳаллий матбуот, айниқса Горький ва Ульяновск областлари, Татаристон Автоном Республикаси газеталари, Ўзбекистон матбуоти, радио ва телевидениеси декадага кенг ўрин бердилар, декаданинг боришини мунтазам ёритиб турдилар.

Ўн кун мобайнидаги ишларимизни якунларканмиз, декада қатнашчилари ва республикамизнинг барча меҳнаткашлари номидан республикаларимиз халқларининг маданий ва ижтимоий-сиёсий ҳаётида муҳим воқеа бўлган ушбу декадани ташкил этганлиги учун Россия Федерациясининг Министрлар Советига ва барча меҳнаткашларига қалб ташаккуримизни изҳор этамиз.

Декадани муваффақиятли ўтказишда ғоят катта ёрдам берганликлари учун РСФСР Маданият министрлигига, КПСС Горький ва Ульяновск область комитетларига, шу областларнинг ижроия комитетларига, КПСС Татаристон область комитетига, Татаристон АССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советига, мазкур областлар ва Автоном республиканинг партия, совет, жамоат ташкилотларига самимий миннатдорчилигимизни билдирамиз.

Декада якунлари бизни ғоят қувонтиради ва янги муваффақиятларга чорлайди. Социалистик миллатлар ҳамдўстлигининг бундай формалари қардош маданиятларнинг ўзаро алоқасини кучайтириш ва бир-бирларини ўзаро бойитишда таъсирчан воситадир. Миллий маданиятларнинг бир-бирини бойитиш жараёни ижодий, прогрессив жараён бўлиб, миллий маданиятлардаги барча талантли, ҳаётбахш нарсаларни қардош халқларнинг умумий интернационал мулкига айлантиради.

Декада унинг ҳамма қатнашчилари учун ижодий етуклик имтиҳони, катта маҳорат мактаби бўлди. Биз дўстларимиздан кўпгина қимматли, ибратли нарсаларни ўргандик. Шаҳар ва районлар меҳнаткашларининг юбилей арафасидаги йилни юксак уюшқоқлик ва кўтаринкилик вазиятида кутиб олишга шай турганликлари ҳаммамизда бой таассурот қолдирди.

Биз Россия Федерацияси меҳнаткашлари билан энг ёрқин, ғоят қадрли, самимий учрашувлар хотирасини, уларнинг чинакам қардошлик туйғуларини олиб келдик. Ўзбек адабиёти ва санъати декадаси самаралари меҳнатда, ҳаётда янги чўққиларни эгаллашимизда, Ўзбекистон ва Россия Федерацияси халқларининг тобора ўсиб бораётган алоқаларида ва бу алоқаларнинг ривожланишида ўз ифодасини топишига шак-шубҳа йўқ.

Декада якунларидан руҳланган ижодий интеллигенциямиз ўзининг ёрқин, юксак ғоявий ва чуқур мазмунли асарларида халқларимизнинг бахтиёр дўстлигини, қаҳрамонона меҳнатини, ижодий яратувчилик ишини акс эттиради. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини адабиёт ва санъатни янада юксалтириш билан, коммунизм моддий-техника базасини яратишда қўшадиган ҳиссасини янада кўпайтириш билан нишонлайди.

(«Совет Ўзбекистони», 10 август).

ИЛҒОР ТЎҚУВЧИ

МУХЛИСАНИ пойтахтимиздаги «Учқун» тўқимачилик фирмасида қўли гул деб аташади. Чунки Мухлиса Жумабоева бажарган иш доимо кўпчиликни мамнун қилади. Суратда: пешқадам тўқувчи ўртоқ М. Жумабоева.

М. Нуриддинов фотоси.

ДОҲИЙ ТЕНГДОШЛАРИ БАЙРАМИ

Репортаж

Пойтахтнинг бу куни ҳаяжонли воқеаларга бой бўлди. Чунки шу куни Владимир Ильич Ленин билан бир йилда туғилиб, шу кунги шод ва ҳур ҳаётимиз учун кураш олиб борган, Лениннинг порлоқ истиқболли ғояларини серқуёш ўлкамизда кенг тарқатиб, халқимизни озодликка олиб чиқишда жонкуярлик кўрсатган табаррук отахон ва онахонларимизнинг байрами бўлиб ўтди.

Машина колонналари шаҳар кўчаларидан оҳиста боради. Лениннинг улуғ сиймоси — бюсти ўрнатилиб, ўн беш республика байроқлари қўйилган машина карвонбошилик қилмоқда. Радио карнайидан дикторнинг гаплари янграб эшитилади:

— Ҳурматли ҳамшаҳарлар, азиз ва меҳрибон биродарлар, ҳозир улуғ Ленин тенгдошларининг паради бормоқда. Машиналарда доҳийнинг тенгдошлари бўлган азиз отахон ва онахонларимиз ўтиришибди..

Шаҳар кўчалари байрам шодиёнасини эслатади. Халқимиз Ленин тенгдошларини қарсаклар билан олқишларди. Одамларнинг юзларидан табассум аримайди. Бу чақнаб турган чароғон чеҳраларда доҳий тенгдошларига бўлган меҳр ва муҳаббат, иззат-икром, қалб тўла ҳурмат аломатлари сезилиб турибди.

В. И. Ленин номли майдон. Шаҳримиз юраги, халқимизнинг энг табаррук манзилгоҳи у. Не-не ҳаяжонли ва улуғ воқеаларнинг шоҳиди бўлган.

Улуғ Ленин ҳузурига бугун унинг тенгдошлари келишди. Мана уларнинг айримлари: қизил партизан Зайнаб она Ҳакимоза — 107 ёшда, Абдумажид ота Нурмуҳамедов — 100 ёшда, Ғиёсхон ота Сирожхонов — 100 ёшда. 1870 йилда туғилган нуроний отахонлардан Маҳкам Мирюсупов, Усмон Содиқов, онахонларимиздан Олия Раҳимова, Саида Эшонова, Фотима Мирзараҳимова.

Октябрь район халқ маорифи бўлими мудири Саидакбар Саидаҳмедов митингни очди. Кекса большевик Насриддин Хўжаев, Саидмурод Тошхўжаев ва СССР халқ артисти Лутфихоним Саримсоқова ҳайкал олдига гулчамбарлар қўйишар экан, шу ерда тўпланган Ленин авлодларини доҳий ишига, партия ва халқ ишига доимо содиқ бўлишга чақирдилар. Ёдгорлик ёнида саф тортиб турган пионерлар Лениндек яшаш ва ўқишга сўз беришди.

Ленин тенгдошлари тушган машина колонналари майдондан чиқиб, Пушкин номли истироҳат боғи томон йўл олди. Боғда ўзгача тантана ва шоду ҳуррамлик. Бу ерда сайр қилиб юрган юзлаб шаҳарликлар Ленин тенгдошларини олқишлар билан қарши олишди. Радио карнайидан эса ҳурматли кексаларимизнинг ишларини мадҳ этувчи сўзлар, ёқимли музика садолари янграмоқда. Ленин панноси қўйилган жой эса тўй маросимини эслатади. Кўм-кўк майсазор қўйнида кроватлар. Гилам поёндозлар ёзиғлиқ. Хонтахталар ёнинг ноз-неъматлари билан безатилган. Ёшлар нуроний отахон ва онахонларимиз хизматида.

Боғ директори Бақо Азизов меҳмонларни кроватга таклиф этади Байрам тантанаси авжида. Даврага отахон шоирларимиз Ҳабибий ва Ғайратий, қўқонлик кекса санъаткорлардан Аминбува ва Ғойиб ота шогирдлари Йўлдошхон билан кириб келишди. Хонанда ва созандалар қариялар хизматида бўлишди. Боғ ичра дилрабо қўшиқ ва шўх куйлар бир-бири билан уланиб турди.

Ҳозир бутун мамлакатимизда доҳиймизнинг юз йиллик табаррук тўйига қизғин ҳозирлик кўрилмоқда. Шундай бир пайтда Октябрь район партия комитети Пушкин номли маданият ва истироҳат боғи маъмурияти билан ҳамкорликда «Ленин тенгдошлари» мавзуида театрлаштирилган байрамни уюштириб яхши иш қилдилар.

Бу байрам ҳаммада чуқур таассурот қолдирди.

И. ЮСУПОВ.

Ўқув йилига тахт

Бўстонлиқ районининг Ғазалкент, Искандар посёлка Советлари территориясида жойлашган мактаблар янги ўқув йилига юқори сифатли қилиб тайёрлаб қўйилди. Зарур асбоб-ускуналар, ўқув қуроллари келтирилди. Ўқувчиларнинг деярли 90 проценти дарсликлар билан таъминланди. Янги ўқув йилига илк бор қадам қўядиган кичкинтойларнинг рўйхатлари аниқланиб, шахсий делолалари қабул қилина бошланди.

Э. ТУРКМЕНОВ.

НОВАТОРЛАР

Пойтахтимиздаги экскаватор ремонти заводининг меҳнатсевар коллективи кўнгилдагидек ютуқларга эришмоқда. Бунга айниқса корхона рационализаторлари муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Қисқа вақт ичида рационализаторлик бюросига 30 та таклиф тушди.

Ихтирочилик ва рационализаторлик таклифларининг ишлаб чиқаришга жорий қилинишн туфайли корхона 5281 сўм фойда кўрди. Айниқса М. Сакеевнинг таклифи диққатга сазовор. 10-цехнинг моҳир токари киритган бу янгилик халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг конкурсига ҳавола қилинди. Унинг деталга ишлов бериш борасидаги бу янгилиги икки операцияни бир вақтда бажаришга, меҳнат унумдорлигини анча оширишга ёрдам бермоқда.

Корхонанинг Х. Акбаров, Н. Исамуҳамедов сингари новатор ишчилари ҳам корхона ютуғига баракали ҳиссаларини қўшишяпти.

М. ҚАЮМОВ.

МЕҲНАТДА ТОЛМАС ҚИЗ

Тонг борлиққа ўз ҳарир пардасини ёймасдан Санобар ферма томон ошиқади. Бугун ҳам ҳар галгидек у фермага дугоналаридан илгари етиб келди. Ишга шайланиб оқ халатларини кияр экан, бир лаҳза ширин ҳаёллар оғушида қолганини ўзи ҳам билмай қолди.

Санобар ўрта мактабни 1966 йил битирди-ю, тўғри фермага йўл олди. У мактабда ўқиб юрган чоғларида ҳам фермада жуда кўп бўларди. Бу ерда 1934 йилдан бери самарали меҳнат қилаётган, Ленин орденли сут соғувчи онаси Баҳри опа ишларди. Шу туфайли ҳам дарсдан бўш бўлдими, онаси ва бошқа сут соғувчиларнинг ишини зийраклик билан кузатар, уларга ҳавас қиларди. Ана шу пайтларда Санобарнинг қалбида фермада ишлаш истаги пайдо бўлган эди. У меҳнатда обрў топган онасидек донгдор соғувчи бўлишга қатъий аҳд қилган эди.

Мана, Санобар қарийб 3 йилдан бери ўз орзуси йўлида шахдам одим ташлаяпти, меҳнат қилиб обрў топаяпти.

Яқинда биз шижоатли қиз Санобар Тошбоева меҳнат қилаётган фермада бўлиб у билан суҳбатлашдик.

— Ўрта мактабни битирганимдан бери шу фермада ишлаяпман, — дейди у. — Аввалари сут соғувчилик касбини енгил касблардан деб билардим. Лекин ишга киришиб кетганимдан бери сут соғувчилик ҳам масъулиятли, машаққатли, шу билан бирга шарафли касб эканлигини тушундим. Биринчи йили менга 18 бош соғин сигирни бириктириб қўйишди. Ҳар бир сигирдан план бўйича 1500 литрдан сут соғиб олишим кераклигини айтишди. Дастлаб анча қийналдим. Менга онам ва ферманинг тажрибали сут соғувчиларидан Суқсур опа Мадиёрова яқиндан ёрдам беришди. Улар ўз тажрибаларини, қандай қилиб сигирлардан кўплаб сут соғиб олиш йўлларини менга ўргатишди. Натижа ёмон бўлмади. Пландаги 1500 литр ўрнига ҳар бир сигирдан 2600 литрдан сут соғиб олишга эришдим.

Санобар ўз касбини чин ҳикоя қилар экан, ўз устозларидан беҳад миннатдор эканлигини гап орасида айтиб ўтди. Бу меҳнатсевар, ҳаракатчанг комсомол қиз меҳнат фаолиятининг иккинчи йили — 1968 йилда ҳам катта муваффақиятларни қўлга киритди. У ўз боқимидаги 17 бош соғин сигирнинг ҳар биридан 2750 литрдан сут соғиб олишга эришди.

Беш йилликнинг тўртинчи йилида меҳнатда толмас қизнинг мақсади янада улкан. У 17 бош соғин сигирнинг ҳар биридан 2800 литрдан сут соғиб олиш учун ҳаракат қилаяпти. Ҳозир ярим йиллик планни ортиғи билан бажарди. Ҳар бир сигирдан соғиб олинган сут миқдори 1500 литрдан ошиб кетди.

Биз Санобардан ўз меҳнат ютуқларининг сирини сўраганимизда у шундай деди:

— Халқимиз сигирнинг сути тилида деб бежиз айтмаган. Сигирларни қанчалик рацион асосида парвариш қилсангиз, шунчалик яхши натижа беради. Мен рационда кўрсатилган озуқани ўз вақтида бераман. Масалан, боқимимдаги 17 бош соғин сигирнинг зотлиларига ҳар куни 3, жайдариларига 2 килограммдан кунжара, 20 килограммдан кўк беда ва бошқа озуқаларни ўз муддатида бераман. Вақти-вақти билан сигирларни сайр қилдирамак.

Санобар ўз касбининг чин юракдан севганлардан. Яқиндагина у шогирд эди. Энди эса устозлари Баҳри опа ва Суқсур опалар, қолаверса ферма коллективи ва Бекобод районидаги бутун колхоз аъзолари унинг меҳнатидан, қўлга киритаётган ютуқларидан фахрланадилар.

Депутат ва ҳаёт

Шу туфайли ҳам сайловчилар Санобарни шу йил бўлиб ўтган маҳаллий Советларга сайловлар кунида Тошкент область Советига депутат қилиб сайладилар. Бу кунни у энди ўзи учун энг бахтли кун деб билади. Чунки кўпчилик унга ишонч билдирган экан, у бу ишончни оқлаш учун курашаяпти.

Халқ ишончини оқлаш — олий бахт. Энди Санобар сут соғувчи сифатида фермада самарали меҳнат қилишга ошиқса, депутат сифатида сайловчилар наказини бажаришга ҳаракат қилмоқда. Катта-ю кичик бирон иш бўлса унга маслаҳат солади. Мана яқинда Навоий номли колхознинг 3-участкасида яшовчи сайловчилар участка марказида ёзги клуб йўқлиги ҳақида Санобарга мурожаат қилишган эди. Унинг аралашуви, кўмаги туфайли участка марказида янги клуб қурилмоқда. Шунингдек, қишлоқларни ободонлаштириш, йўлларни яхшилаш ишига ҳам эътибор кучайтирилаяпти.

Ёш, меҳнатда илғорликда кўпчиликка бош бўлган Санобар Тошбоева район комсомол комитетининг ҳам аъзоси. Меҳнат билан бахт топаётган бу қизнинг номини эндиликда кўпчилик ҳурмат билан тилга олади. Меҳнат унга обрў, эътибор ва бахт келтирмоқда.

Ф. ЗИЁДУЛЛАЕВ,
Б. ХУДОЁРОВ.

МОСКВА бунёдкорлари Тошкент аҳолисига кўплаб мустаҳкам турар-жой биноларини армуғон этдилар. Бу биноларда Тошкентнинг юзлаб меҳнаткашлари яшамоқда Суратда: москвалик баҳодирлар қураётган 190 квартирали янги турар-жой биноси.

В. Сироткин ва
И. Глауберзон фотолари.

ЯНГИ ЦЕХ

Куни кеча трансформатор заводида сувни химиявий усулда тозалайдиган янги цех ишга туширилди. Вакуум насоси ва бошқа замонавий жиҳозлар 0,55 миллион киловольт ампер қувватига эга бўлган кучли трансформаторлар ишлаб чиқариш жараёнини тезлаштиради.

225-УНР қурувчилари заводни буткул 5 ноябргача эксплуатацияга топширишга аҳд қилишган.

БОЛАЛАР КИЙИМИ УСТАХОНАСИ

Ангрен шаҳрининг Навоий кўчасида жойлашган маиший хизмат кўрсатиш уйи ҳузурида болалар кийимини тикиб берадиган устахона очилиб, ишга туширилди.

Тажрибали чевар ўртоқ Е. Сондлер бош уста бўлган бу корхонада оддий кийим-кечаклар билан бир қаторда янги ўқув йили олдидан ўқувчилар формалари тайёрлаш ҳам ўзлаштирилди.

ЕМ-ХАШАК МЎЛ БЎЛАДИ

Юқори Чирчиқ районидаги «Ленинский путь» колхози яқин-яқинда чорвачиликдан зарар кўрарди. Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти фермадаги ишларнинг ривожланишига катта эътибор берди.

Махсус комиссия тузилиб, қолоқликнинг сабаблари чуқур ўрганилди, резервларни ишга солиш тадбирлари кўрилди. Молхоналар ремонт қилиниб, айримлари қайта қурилди. Бу соҳага тажрибали мутахассислар жалб этилди. Кадрлар жой-жойига қўйилиб, фермадаги ишларнинг ҳаммаси механизациялаштирилди.

Натижада колхозда чорвачилик рентабелли тармоққа айланди. Ўтган йили давлатга чорвачилик маҳсулотлари топшириш плани ортиғи билан адо этилди. Чунончи, сут топшириш плани 110 процент бажарилди.

Мол қанча яхши парвариш қилинса, маҳсулот бериши кўпаяди. Шу мақсадда иш юритаётган чорвадорлар бу йил улкан марраларни кўзлаб меҳнат қилмоқдалар. Чорвадорлар бу йил давлатга 800 тонна сут топшириш иштиёқида ишлаб, боқувдаги 311 сигирни яхши боқиб, шу кунгача давлатга 440 тонна сут топширишди. Илғор сут соғувчилардан Нина Дё, Рябникова Полина, Коршунова Екатерина каби мусобақадошлар ҳам 30-35 тонна сут топширдилар.

Маълумки, чорвачиликнинг ривожланиши мустаҳкам озуқа базасини яратишга боғлиқ. Буни ҳисобга олган колхозчилар силос бостиришни намунали олиб бормоқдалар. 300 кишидан иборат силос тайёрловчи 15 бригада 3 комбайн 12 та силос тайёрловчи агрегат ёрдамида кунига 450-500 тонна силос босилмоқда.

Ким Максим бошчилик қилаётган бригада кунига ҳар гектар ердан 600-650 центнердан кўкпоя йиғди.

Силос бостиришда М. Холиқулов, К. Екатерина, М. Файзуллаев каби ўртоқларнинг хизматлари катта бўлмоқда.

Колхозда ҳар гектар ердан пландаги 410 ўрнига 500 центнердан кўкпоя олиняпти. Колхоз чорвадорлари силос бостиришни қисқа муддатда тугаллаб, жами пландаги 6 минг ўрнига 8 минг тонна силос бостиришмоқчи.

М. ҒИЕСОВ.

СИЛОС БОСИМИ—СУТ ОҚИМИ

Ўрта Чирчиқ районидаги «Северный маяк» колхози чорвадорлари силос бостиришни уюшқоқлик билан бошлаб юбордилар. Чорва моллари учун мўл-кўл озуқа базасини яратиш йўлида астойдил меҳнат қилаётган чорвадорлар маккажўхоридан кўплаб силос бостириш учун йил бошидан бери ҳаракат қилмоқдалар. Майдонларда яхши ишлов берилиб минерал ва маҳаллий ўғитлар билан озиқлантирилган маккажўхори ниҳоллари бўлиқ бўлиб етилди. Бу ишда намуна кўрсатиб меҳнат қилган колхоз ем-хашак бригадаси коллективи олиб борган ишлар мақтовга сазовордир. Силос бостиришни қисқа муддатда тугаллаш, ҳар гектар ердан кўплаб кўкпоя ўриб олиш хўжалик маккажўхорикорларининг мақсадларидир. Улар бу йил жами 2500 тоннадан оширив силос бостириш учун ғайратга-ғайрат қўшиб ишламоқдалар. Илғор комбайнчи Чегай Валентин бу ишда ҳар томонлама ўрнак бўлмоқда. Суратларда: (чапда) Маккажўхори даласида ўрим пайт. (Ўнгда) тайёрлангам силос чуқурга бостирилмоқда.

Қ. РОЗИҚОВ фотоси. (ЎзТАГ).

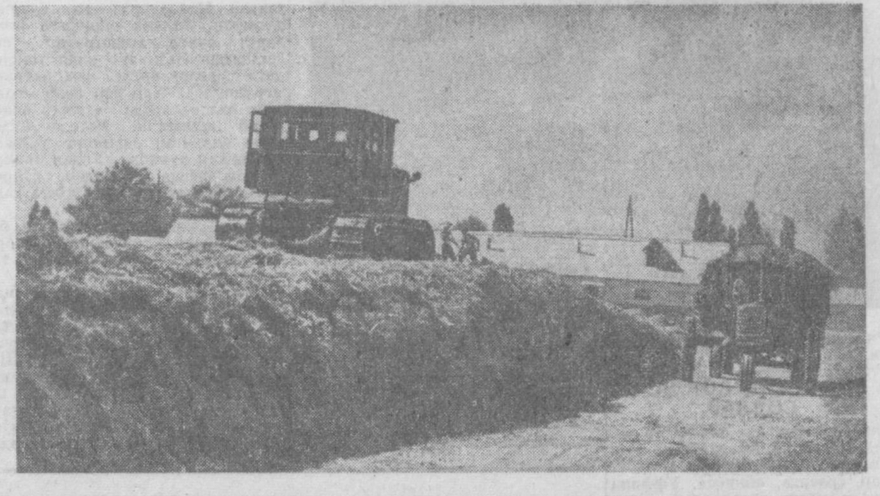

ШАХТЁРЛАР ҒАЙРАТИ

Оҳангарондаги 9-шахта кончилари беш йилликнинг тўртинчи йилини яхши кўрсаткичлар билан якунлаш, В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани тобора авж олдирмоқдалар. Мусобақа давомида илғор иш методларни оммалаштириляпти, меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот таннархини камайтиришга қаратилган тадбирлар кўриляпти.

Шу туфайли ҳам коллектив ярим йиллик планни муваффақиятли адо этди. Топшириқдагига қўшимча деярлик 5 минг тонна «қора олтин» қазиб чиқарилди ва истеъмолчиларга етказиб берилди.

Шахтёрлар июль ойида ҳам ғайрат камарини маҳкам боғлаб меҳнат қилишди. Айниқса, тажрибали инженер, кекса кончи Хон Федор раҳбарлик қилаётган участка коллективи йил бошидан буён белгиланган топшириқларни ой сайин зиёдаси билан адо этмоқда. Ўтган етти ой мобайнида участка коллективининг қўшимча қазиб чиқарган ёқилғиси 15 эшелонга ортилди.

Шахтанинг қатор забой тозалаш бригадалари ишда юксак кўрсаткичларга эришмоқдалар. Бу соҳада Шомил Эшмаев раҳбарлик қилаётган бригада аъзолари бошқаларга намуна бўлиб, меҳнатни пухта ташкил этиш, илғор усулларни қўлланиш туфайли қўмир қазиб чиқариш топшириқларини муттасил ортиғи билан адо этмоқдалар.

Йил бошидан буён бригада азаматлари 8 минг тоннадан кўпроқ «қора олтин» қазиб чиқардилар. Мақсуд Кишпиев, Абдураҳмон Маматов ўртоқлар раҳбарлигидаги шахтерлар бригадалари ҳам нормани доим ортиғи билан адо этишмоқда.

М. МАҲМУДОВ.

Халқаро аҳвол

«ЯНГИ СИЁСАТДА» НИМА ГАПЛАР БОР

АҚШ давлат секретари У. Рожерс шарқи-жанубий Осиё бўйлаб сафар қилди. У, Токио ва Сеулда, Таиланд ва Гонконгда бўлди. Индонезия ташқи ишлар министри билан учрашди. Канберра шаҳрида Анзюс блоки кенгашининг сессиясида иштирок этди. У янги Зеландияда бўлганидан сўнг АҚШга қайтиб боради.

АҚШ ташқи сиёсатининг раҳбари ташриф буюрган мамлакатларнинг раҳбарлари билан музокаралар столи теварагида озмунча мавзулар кўтарилмагандир. Американиклар ўзларининг «янги Осиё сиёсати» деб аталмиш сиёсатларини Рожерс ҳамма ерда ўз шерикларига тушунтириб берди.

Ўтказилган кўпдан-кўп учрашувларнинг маълум бўлиб қолган натижалари шуни кўрсатадики, бу «янги сиёсат» жаҳоннинг шу районида янги ҳарбий блоклар тузиш ва эскиларини жонлантириш каби шалағи чиқиб кетган методларни ўз ичига олади. Масалан, Сеулда жанубий Корея қўғирчоқ тўдасининг бошликлари билан ўтказилган музокараларда Рожерс «мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш» масалаларига, шу муносабат билан Осиёда реакцион кучлар янги ҳарбий иттифоқини тузиш масаласига асосий эътибор берди. Бу ерда «Тинч океан — Осиё иттифоқи» деб аталмиш НАТО блоки тўғрисида гап борди. АҚШ раҳбарлари бу янги «регионал бирлашма» Осиё қитъасидаги ва Тинч океан ҳавзаси мамлакатларидаги миллий озодлик ҳаракатига қарши қаратилган зарбдор куч бўлиб қолмоғи керак, деб ҳисоблайдилар.

Башарти Рожерснинг Осиёга қилган сафари бошларида янги блок тузиш тўғрисида музокаралар ўтказилган бўлса, АҚШ давлат секретари уйга қайтаётиб Канберрада Анзюс (Австралия, Янги Зеландия, АҚШ) блоки кенгашининг сессиясида қатнашиб, ҳамма аъзолари Американинг Вьетнамдаги агрессиясида қатнашаётган бу ҳарбий сиёсий ташкилотни жонлантиришга уринди.

Бинобарин, бу ерда ҳам блоклар тўғрисида гап борган. Американикларнинг Осиёда барбод бўлган агрессив йўлини «янги» деган сўзни қўшиш билан оқлашга уриниб жаҳон прогрессив жамоатчилигини алдаб бўлмайди. Вьетнамдаги агрессиянинг тўхтатилиши, Жанубий Кореядаги қўғирчоқ тўдага мадад беришдан воз кечиш, Осиёдаги бўлак кескинлик ўчоқларини тугатиш ёки бошқача позитив қадамларгина Вашингтондагилар ҳақиқатан ҳам янги сиёсатни излаётганликларини кўрсатган бўларди.

И. ЛАПИЦКИЙ, С. ИВАНОВ, А. ТЮПАЕВ, А. ПЕЛЕВИН. (ТАСС).

ЖАҲОНГА МАШҲУР

Бу корхона коллективининг довруғи жаҳонга тарқалган десак муболаға бўлмайди. Ҳақиқатан ҳам шундай. Унинг цехларида забардаст машинасозлар томонидан яратилаётган прицеплар дунёнинг жуда кўп мамлакатларига жўнатиляпти. Бу — корхона маҳсулоти жаҳон бозорида тобора обрў орттираётганлигини, уни харид қилувчилар кўпаяётганлигидан далолат беради.

Тошкент автомобиль машинасозлиги заводи ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари ўз маҳсулотларини Судан, Покистон, Жазоир ва Цейлон мамлакатларига кўплаб жўнатишмоқда. Афғонистон корхонанинг йирик буюртмачиларидан бири ҳисобланади. У ерга ҳар йили тўрт тонна юк кўтарадиган ўнлаб прицеплар жўнатилмоқда.

Прицеплар республикамиз колхоз ва совхозларига, завод ва фабрикаларига ҳам юбориб турилмоқда. РСФСР буюртмаси билан шу йилнинг фақатгина биринчи кварталида уч мингга яқин тўрт тонналик прицеплар тайёрлаб берилди. Бу механизмлар Россия далаларида етиштирилган мўл-кўл ғалла ҳосилини ташишда фойдаланилмоқда. Красноярск, Иркутск, Чита, Тула ва бошқа шаҳарлар кўплаб прицеплар олишди. Олтой ўлкасига, Татаристон ва Бурятистон автоном республикаларига ҳам бир қанча машиналар етказиб берилди.

Бошқа қардош республикалар завод маҳсулотини тобора кўпроқ харид қилишмоқда. Йил бошидан бери Қозоғистон, Қирғизистон, Озарбайжон, Тожикистон, Туркманистон пахтакорлари буюртмаси билан ҳам минглаб прицеплар ишлаб чиқарилди.

М. ЗАРИПОВ.

ЎЗБЕКИСТОН ССР Фанлар академиясининг физика-техника институтида қуёш нурларидан халқ хўжалигида фойдаланиладиган тажриба мосламалари ва асбоблари яратилмоқда. Суратда: лаборатория мудири А. Алимов ана шундай янги мосламадан фойдаланишни синаб кўрмоқда.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотоси.

Оккупациячиларга зарбалар

ҚОҲИРА. (ТАСС). Сўнгги вақтларда Синай ярим оролидаги араб ташкилотларининг партизанлари Исроил босқинчиларига қарши ҳаракатларини анча активлаштирдилар.

«Ал-Аҳром» газетаси партизанлар июль ойининг биринчи палласи билан август ойининг биринчи ҳафтасида бир қанча муваффақиятли операциялар ўтказганликларини маълум қилди. Газета Синай партизанлари ярим оролининг жанубидаги Ақаба қўлтиғи соҳилидан шимолий районларигача бўлган ҳамма ерда ҳаракат қилаётганликларини ёзади. Масалан, 31 июль куни бир гуруҳ партизанлар Исроилнинг Рафахдаги ҳарбий губернатори қароргоҳида граната ташлаб, 7 солдатини ўлдирганлар.

5 август куни бир гуруҳ партизанлар Ал-Қантара районларида телефон алоқасини бузди, бошқа бир гуруҳи эса Рафахнинг шимолида темир йўлни портлатди. Партизанлар 6 августда Карантина билан Аюн Муса ўртасидаги районда Исроилнинг бир неча танкини мажақлаб ташладилар. Шу операция чоғида исроилликлардан бир неча киши ўлдирилди ва ярадор қилинди.

САМОЛЕТ УРИБ ТУШИРИЛДИ

ХАНОЙ, 9 август. (ТАСС). Вьетнам Демократик Республикаси ҳаво доирасига бостириб кирган Американинг учувчисиз самолёти кеча Хайхинг вилояти устида уриб туширилди, деб хабар беради ВИА агентлиги.

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМ ВАТАНПАРВАРЛАРИНИНГ МУВАФФАҚИЯТЛАРИ

ХАНОЙ, 11 август. (ТАСС). Жанубий Вьетнам халқ озодлик қуролли кучларининг Тхиатхиен вилоятида ҳаракат қилаётган отрядлари Америка-Сайгон қўшинларига сезиларли зарба бермоқдалар.

ВИА агентлигининг Озодлик матбуот агентлигига суяниб хабар беришича, шу вилоятнинг жанубий қисмида давом этган 40 кунлик жангларда Жанубий Вьетнам ватанпарварлари душманнинг 1500га яқин солдат ва офицерини ўлдирдилар, ярадор қилдилар ёки асир олдилар.

Американинг 50 дан кўпроқ самолётлари ва вертолётларини уриб туширдилар, душманнинг 25 танкини яксон қилдилар.

Ғарбий Берлинда намойиш

ҒАРБИЙ БЕРЛИН, 9 август. (ТАСС). Ҳарбий хизматга чақириш ёшидаги ёшларнинг Ғарбий Берлин сенати томонидан ГФР маъмурларига ғайри қонуний равишда топширилишига қарши норозилик юзасидан кеча кечқурун бу ерда маҳаллий парламентдан ташқари оппозициянинг чақириғига мувофиқ кўп минг кишилик намойиш бўлиб ўтди. Намойишчилар шаҳарнинг марказий кўчаларидан ўтдилар. Улар «Бундесверда хизмат қилишдан бош тортганлик» учун жиноий жавобгарликка тортиш мақсадида ёш гражданларни Бонн маъмурлари қўлига топширишга жавобгар бўлган ички ишлар сенатори Нойбауэрнинг истеъфо беришини талаб этувчи транспорантларни кўтариб ўтдилар.

ҚАМОҚҚА ОЛИШЛАР ДАВОМ ЭТМОҚДА

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Ассошиэйтед Пресс агентлиги мухбирининг Афинадан хабар беришича, сўнгги вақтларда Греция полицияси 50 га яқин кишини қамоққа олди. Греция пойтахтида бир неча марта бомба портлаганидан сўнг қамоққа олишлар бошланиб кетди.

6 август кечқурун Асфалия грек адвокати Георгиос Мангакисни яна қамоққа олди. У, диктаторлик режимига қаршилик кўрсатиш группаси қатнашчилари бўлган грек демократларининг суд процессларида уларни ёқлаб чиққанлиги билан машҳур эди.

КУБА РЕСПУБЛИКАСИ сабзавот ва мева етиштириш учун қулай об-ҳаво шароитига эга. Куба апельсинлари, лимонлари ва ананаслари фақат ички бозор эҳтиёжларини қондирибгина қолмай, балки кўпгина чет эл мамлакатларига ҳам экспорт қилинади. Суратда: Съегоде-Авила вилоятида ананас ҳосилини йиғиш пайти.

ПРЕНСА ЛАТИНА — ТАСС фотоси.

ТАДБИРКОРЛИК—КАТТА ДАРОМАД МАНБАИ

Оққўрғон районидаги «Озод» колхозининг азамат деҳқонлари доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига вахтада туриб, ижодий кўтаринкилик билан меҳнат қилмоқдалар.

Ўтган йили колхозда 710 гектар экин майдонининг ҳар гектаридан 27,6 центнердан пахта ҳосили етиштирилди. Тайёрланган 1959 тонна пахтанинг 84,5 проценти машинада терилди.

Бу ютуқ илғор фан, юқори агротехникани ишлаб чиқаришда кенг қўлланиш ва колхозчиларнинг астойдил меҳнатлари натижасида қўлга киритилди. Колхозчиларнинг яхши меҳнати, юқори натижалари учун кўпроқ ҳақ тўлаш принципи асосида тақдирланмоқдалар. Илғор механик-ҳайдовчи Бегимқул Эгамқулов 1968 йил мавсумида ўз агрегати билан 107 тонна «оқ олтин» терди. Унинг фидокорона меҳнати яхши рағбатлантирилди. Йил давомида 1 минг 440 сўм бўлган асосий ҳақидан ташқари, меҳнат нормасини 1,5—2 ҳисса ошириб бажарганлиги учун қўшимча равишда 291 сўм мукофот берилди.

Шунингдек, мавсумда 110 тонна пахтани машинада териб олган механик-ҳайдовчи Бакир Алиханов пахта етиштириш даврида моддий ва пул маблағларни сарфлашда иқтисодий тежамни амалга оширди, қўлидаги техника, ер-сувдан ишлаб чиқариш ҳамда эҳтиёт қисмларидан самарали фойдаланди. Бакир маҳсулот бирлигига нисбатан ортиқча харажатларни камайтириш билан бирга ишлаб чиқаришдаги нобудгарчиликка қарши кескин курашиб, колхозга ҳам, ўзи учун ҳам у катта моддий манфаат келтирди. Бакир Алихонов бир йилда 3 минг 636 сўм ҳақ олди.

Колхозчиларнинг фидокорона меҳнати туфайли 1968 йили пахтачилик тармоғидан 786 минг сўм, чорвачилик соҳасидан 63 минг 374 сўм, бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан 35 минг 374 сўм қўшилиб, жамъи колхоз бўйича 885 минг 430 сўм ялпи даромад олинди. Ялпи даромаднинг 15 проценти ёки 132 минг 800 сўми колхоз бўлинмас фондини кўпайтиришга ажратилди. Бу маблағ 1966 йилда ажратилганидан 2,5 марта ортиқдир.

Кейинги йилларда бир неча янги ишлаб чиқариш бинолари қурилди, колхозчилар турмушининг маданий-маиший шароитларини анча яхшилаш чоралари муваффақиятли равишда амалга оширилмоқда. Колхозда катта маданият саройи қуриш ишлари қизгин бормоқда. 30 дан ортиқ кўп хонали уйлар қуриб битказилди. Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини мўл-кўл қилиш, хўжаликнинг барча иқтисодий кўрсаткичларини тинмай яхшилаш, ишлаб чиқариш резервларини топиш ва ишлатиш ҳам иқтисодий тежамни амалга ошириш мақсадида колхоз намунали уставининг 57-моддасига мувофиқ барча колхозларда бўлгани каби «Озод» колхозида ҳам жамоатчилик асосида ишлайдиган иқтисодий кенгаш тузилган. Иктисодий кенгашнинг асосий вазифаси партия ва ҳукуматимиз белгилаб берган-жамият манфаатларини кўзлаб энг кам сарф қилган ҳолда энг кўп натижаларга эришиш-хўжалик юритишнинг бузилмас қонунини муваффақиятли амалга ошира боришдан иборатдир. Бу вазифаларни амалга ошириш учун колхоз иқтисодий кенгаш бюросига унинг уставига мувофиқ 13-15 киши аъзо қилиб сайланади. Ана шу иқтисодий кенгаш аъзолари ерни ҳайдаш, экиш, экинларни парвариш қилиш ва суғориш, ҳосилни йиғиб-териб олиш бошланмасдан аввал бўлим, бригада, звено ва колхознинг молия ишлаб чиқариш фаолиятини кенг колхозчилар иштирокида анализ қилиб, аниқ режаларни белгилаб чиқди.

Иқтисодий кенгаш иш тажрибасидан

Иқтисодий кенгаш аъзолари, маҳсулот етиштириш учун сарфланадиган харажатларни, резервлардан рационал фойдаланиш, колхоз иқтисодий қудратини юксалтиришдан ҳар бир колхозчининг масъулияти ва манфаатдорлигини кучайтириш ҳақида мазмунли ва қизиқарли суҳбатлар олиб бордилар. Колхознинг барча звеноларида технологик карта тузилган. Унда ғўзага ишлов бериш, озиқлантириш ва суғоришни ўз вақтида ўтказиш тадбирлари белгиланган. Колхозда ҳосилдорликни ошириш йўлида қилинган ишлар ва изланишлар яхши натижаларга олиб келди. Етиштирилган ҳар бир центнер пахтанинг таннархи йилдан йилга арзонлашди, ундан келадиган соф даромад эса кўпайди. Масалан, «Озод» колхози ишлаб чиққан 1 центнер пахта таннархи 1966 йилда 31 сўм 91 тийин бўлган бўлса, 1967 йилда 28 сўм 57 тийин ва 1968 йилга келиб, 28 сўм 30 тийинга тўғри келди. «Озод» колхозида уч йил давомида пахта таннархини 13 процентга арзонлаштирилди. Бу колхоз Оққўрғон райони бўйича сифатли ва арзон пахта етиштиришга эришди. Агар 1968 йилда район колхозларида етиштирилган 1 центнер пахтанинг ўртача таннархи 32 сўм 83 тийинга тушган бўлса, «Озод» колхозида 28 сўм 30 тийинга тўғри келади. Колхоз районга нисбатан ҳар центнер пахтадан 4 сўм 53 тийиндан қўшимча фойда олиб, тайёрланган 1959 тонна пахтанинг таннархини арзонлаштириш ҳисобига 88 минг 743 сўм иқтисодий тежамга эга бўлди.

Катта тежамкорлик ва давлатга юқори сифатли пахта етказиб берганлиги учун ўтган йили колхоз пахтачиликнинг ўзидан 232 минг 355 сўм соф даромад олди. Пахтачилик ҳосилдорлигини муттасил ошириш ва харажатларни камайтириш йўли билан «Озод» колхози ишлаб чиқариш рентабеллигини 28,2 процентга кўтарди. Бу хўжалик юксалишларини қўлга киритишда колхоз иқтисодий кенгаш бюроси ва унинг аъзолари: колхознинг бош бухгалтери А. Юнусов (иқтисодий кенгаш раиси), А. Мансуров, Б. Сулаймонов, Д. Омонов, Х. Суюнов, Т. Мавлонов, А. Бектошев ва бошқа ўртоқлар ғайрат кўрсатиб, ўз билим ва тажрибаларини ишга солиб ишладилар.

Азамат колхозчилар беш йилликнинг тўртинчи йилида 715 гектар майдонга пахта, 40 гектарга шоли, 42 гектарга маккажўхори ва 6 гектар майдонга картошка экдилар. Экин майдонининг ҳар гектаридан 28 центнердан ҳосил етиштириб ялпи ҳосилни 2000 тоннага етказиш мажбурияти устидан меҳнат қилишмоқда. Колхозда коллективнинг хўжалик юритишда мустақиллиги ва ташаббускорлигини кенгайтириш асосида ишлаб чиқариш самарадорлигини ўстириш, тўла хўжалик ҳисобига ўтиш янги усулларни изланиш ҳаётий зарурият бўлиб қолмоқда.

Ҳ. АҲМЕДОВ,
Ўзбекистон Фанлар академияси Иқтисод институтининг катта илмий ходими, иқтисод фанлари кандидати.

ИТАЛИЯ ЙЎЛЛАРИДА

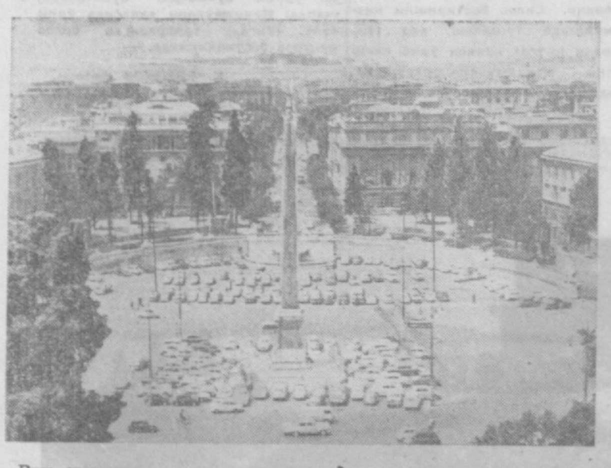

Рим шаҳрининг диққатга сазовор ва гавжум майдонларидан бири.

5. ГУЗАЛЛИК ЕНИДАГИ СОЯЛАР

Флоренцияда биз бир қатор тарихий жойларни, музейлар ва турли галереяларни томоша қилдик. Булар орасида, айниқса, Уффици ва «Академия» галереялари жуда катта таассурот қолдирди. Уларда тўпланган ажойиб тарихий асарлар кишини ўзига мафтун этади. Бу асарлар турли даврларга ҳамда турли рассомлар, ҳайкалтарошлар, наққошлар ижодига мансуб бўлиб, Италия халқининг қадимий, бой маданий ҳаётидан далолат беради.

Машҳур ҳайкалтарош Микеланджело, жаҳонга донғи кетган ажойиб рассомлар Леонардо да Винчи, Рафаэль, Рубенс, Тициан ва бошқа санъаткорлар асарларининг асл нусҳалари сақланмоқда бу ерда. Уларни кучли ҳаяжон билан томоша қиласиз ва улардан беҳад завқланасиз. Шу нодир асарларни кўрганда, наҳотки булар инсон қўли ва ақл-идрокининг маҳсули бўлса, деб ҳайрон қоласан киши.

Аммо, ана шундай буюк санъаткорлар ватанида ҳозирги кунда яратилаётган айрим «асарлар»ни кўрган кишининг ғазаби қайнайди. Уларни Италиянинг деярли ҳамма шаҳарларида учратиш мумкин. Бу тумтароқ ва бачки «асарлар» музейлар, тасвирий санъат галереяларига гарчи қўйилмаган бўлса ҳам, бироқ улар меҳмонхоналарнинг залларида ва бошқа жамоат жойларида учраб туради.

Санъатда ва хусусан сураткашлик соҳасида давом этиб келаётган бир оқим бор. Бу оқим кўпинча Ғарбнинг капиталистик мамлакатларида ҳануз яшаб келяпти. Бу йўналишга мансуб бўлган ижодкорлар ўзларини санъатда янгилик изловчилар, деб ҳисоблайдилар ва ўз «асар»ларини чинакам замонавий деб биладилар. Афсуски, абстракционизм деб аталган мазкур оқимнинг асл санъат ва ҳақиқий ижодга ҳеч бир алоқаси йўқ. Улар яратаётган «асарлар»да ўтмишдаги маданий меросдан фойдаланиш уёқда турсин, ҳатто ҳозирги давр руҳидан асар ҳам йўқ. Улар турли бўёқлар тартибсиз суратда чаплаб ташланган ажи-бужилардир, холос. Бу бемаъни «асарлар»ни қўлингизга олиб, исталган томонга айлантириб томоша қилсангиз ҳам, барибир ундан ҳеч нимани англай олмайсиз. Унда на бир тасвир, на бир манзара, на бир шакл бор.

Санъатдаги абстракционизм оқими тарафдорлари ҳам капитализмнинг энг яқин суянчиқларидан ҳисобланади. Уларнинг мақсади — халқ оммасининг диққат-эътиборини сиёсий ва социал масалалардан четга тортиш, уларни тўғри йўлдан чалғитиш, халқ фикрини турли бемаъниликлар билан банд этишдир. Бу оқим санъатга фақат зиён етказишдан, уни тараққиёт йўлидан четга буришдан бошқа нарса эмас.

Буларнинг барчаси гўзал чеҳралар қаршисидаги хунук башараларни эслатади. Италияда ўтмишдаги гўзаллик ортидан ҳозирги замоннинг бесўнақай соялари шу тариқа эргашиб юрибди.

6. ГАЛИЛЕЙНИ ЭСЛАБ

Санто Кроче собори Флоренция шаҳрининг марказидаги майдонлардан бирига жойлашган. У 1296 йилда қурилган бўлиб, бу ерда Италиянинг машҳур кишилари дафн этилган.

Ичкарига кирамиз. Катта зал. Унинг тор деразаларидан тушиб турган ёруғлик залнинг ҳамма томонини ёритишга ожизлик қилгандай. Мозорлардагидек сукунат ҳукмрон. Баланд шипдаги ёғочларга турли жимжималар ўйиб ишланган. Залнинг икки томонидаги деворларга эса қабрлар жойлашган. Ҳар бир қабр одам бўйи баландлигида деворга ёпиштириб ишланган. Устида бўлса дафн қилинган одамнинг ҳайкали ёки бюсти турибди. Ундан ташқари, яна бошқа ҳайкаллар, кўпроқ символик шакллар ҳам кўзга ташланади.

Кираверишда чап томонда биринчи бўлиб Галилейнинг қабри жойлашган. Унга тикиламиз ва тарихни эслаб кетамиз.

...Венеция аҳолиси ўртасида шов-шув гап. Нима дейсан, антиқа дурбин пайдо бўлибди, ундан қараган кишининг кўзига икки дунё бир қадам бўлиб кўринармиш. Шаҳарнинг марказий соборига тумонат одам йиғилган. Ҳар ким бу сеҳрли дурбинни кўришга ошиқарди. Уни Галилей соборнинг қўнғироқхонасига ўрнатиб қўйган эди.

Галилео Галилей (1564—1642) осмон сирларини ўрганиш учун телескоп ихтиро қилган биринчи олим эди. Телескоп ёрдамида у осмон жисмлари: ой, қуёш, сайёралар ва юлдузларни 30 баравар катталикда кўриш имконини яратди. Кузатувлар натижасида у жуда ажойиб илмий хулосалар чиқарди, илм-фанга ҳали маълум бўлмаган янги фикрларни айтди. Масалан, оддий кўз билан қарагандагига нисбатан юлдузлар жуда кўп, сон-саноқсиз эканлиги, Ойда эса Ердагига ўхшаб тоғлар мавжудлиги, Юпитер сайёраси атрофида йўлдошлар айланиб юрганлиги ва ҳатто Қуёшда ҳам «доғ»лар борлигини исбот қилди. Бу тадқиқотлар ўша замоннинг машҳур олимлари Николай Коперник ва Джордано Бруноларнинг илмий башоратларини тасдиқлади. Галилей уларнинг ишини давом эттириб, фан соҳасида улкан ютуқларни қўлга киритган эди.

Аммо, бу ажойиб олимнинг илмий фикрлари ўша давр руҳонийларининг қаттиқ ғазабини қўзғади. Черков илмий китобларни, жумладан Коперник асарларини ўрганишни ман қилди. Галилей ҳам бекор ўтирмади, китоб ёзиб, ўз фикрларини халққа маълум қилди. Ғазаби қайнаб-тошган Рим папаси уни ўз ҳузурига чақиради.

Натижада Галилей устидан суд бошланади. Черков суди олимни беш ой сўроқ қилади. Бу даврда Галилей 70 ёшда эди. Инквизиторлар ундан кечирим сўрашини ва ўз фикрларидан воз кечишини талаб қилганларида у: «Бари-бир Ер айланади!» деб жавоб беради...

Соборнинг ўнг томондаги деворига Микеланджело, машҳур музикашунос Россини, буюк адиб Данте ва бошқа таниқли кишиларнинг қабрлари жойлашган. Бироқ, Данте қабри аслида бу ерда эмас, балки Равенна шаҳридадир. Бу ердаги қабри эса символик тарзда қурилган. Гап шундаки, Данте Флоренцияда туғилган. Кейинчалик у шаҳар бошлиқларидан бири бўлиб қолади. Ҳокимият тепасига бошқа партия чиққач, қувғин остига олиниб, бу ердан кетишга мажбур бўлади. Дантенинг қаерда ўлганлиги номаълум. Фақат ўтган асрда Равеннада дафн қилинганлиги маълум, холос.

Бир вақтлар Флоренция шаҳри ва жумладан бу собор ҳам сув тошқинида қолган экан. Натижада собор зали ва айрим қабрлар бузилган. Кейинчалик улар қайта тикланиб, яна ўз ҳолига келтирилган.

7. ИШЧИЛАР ШАҲРИ

Эрталабки пайт. Қуёш булутлар орасига яширинган. Ҳаво дим. Азонга яқин шивалаб ёққан ёмғирдан сўнг ҳавонинг авзойи бузуқлигича тураверди. Аммо руҳимиз тетик. Сафаримиз давом этмоқда. Флоренциядан Болоньяга боряпмиз. Радиодан тарқалаётган итальянча шўх ва дилрабо куй-қўшиқларни ҳузур қилиб тинглаб боряпмиз. Сафарда қўшиқ кишига ҳамроҳ деб шуни айтадилар-да! Қўшиқ одамни зериктирмайди, масофангни яқин қилади. 110 километрли масофани қанчалик тез босиб ўтганимизни кўплар сезмай қолди.

Италиянинг бошқа шаҳарларига қараганда Болоньяда ишчилар синфи кенг тармоқ отган. Бу ердаги ишчи отрядлари мамлакат пролетариатининг авангардларидан ҳисобланади. Аҳлининг кўпчилик қисми демократик руҳда бўлиб, ишчиларни ҳамда Италия Коммунистик партиясини актив равишда қўллаб-қувватлаб туради. Компартия бу ерда катта мавқега эга ва унинг таъсири кучли.

Болоньяда бир қанча саноат корхоналари бор. Булар орасида нефтни қайта ишлаш, қишлоқ хўжалиги машиналари ишлаб чиқарувчи, автомобиллар учун запас қисмлар ишловчи фирма филиаллари ва бошқа корхоналар диққатга сазовор. Бу штатнинг қишлоқ хўжалиги ҳам яхши ривожланган.

Ишчилар шаҳарчаси ўзининг қадимий тарихига эга. У ғиштдан ишланган, баланд антик деворлар билан ўраб олинган. Деворнинг турли жойларида ўн икки дарвозаси бор.

Италияга гастролга келган турли коллективларнинг аксарияти, албатта, бу кўркам шаҳарни томоша қилмай қолмайди. Шу кунларда шаҳарда Американинг муз устида балет ансамбли меҳмон бўлиб турганлигини айтишди.

Болоньяда тахминан ярим миллион киши истиқомат қилади. Шаҳарни бошқариш ишлари асосан демократик кучлар қўлида.

Маркони кўчасидан ўтиб боряпмиз. Кўчанинг бир четида тепалик бўлиб, унинг устида уй турибди. Бир вақтлар шу уйда Наполеон Бонапарт тўхтаган экан. Шаҳарда қадимги университет ҳам бор. У ўзининг медицина факультети ва медик олимлари билан машҳур.

Ниҳоятда тор ва серқатнов кўчалар орқали юриб, шаҳарнинг шундоқ биқинидаги баланд тепалик устига чиқдик. Тепалик устида эски монастирлардан бири жойлашган. Ундан ташқари, жаҳонга машҳур касалхона ҳам бор бу ерда. Унда аварияга учраган, қаттиқ жароҳатланган кишилар, айниқса, шикастланган футболчилар кўп даволанар экан.

Шаҳар чеккасида, сўлим боғлар қўйнида алоҳида уйлар кўзга ташланади. Бу жойлар бадавлат одамларга тегишли бўлиб, улар фақат дам олгани бу ерга келишади.

Қадимги суд саройи ёнидан ўтиб кетдик. Бу саройда бир вақтлар Наполеоннинг синглиси ишлаган. Сўнг торгина шоирлар кўчаси бўйлаб юрдик. Қаршимизда икки улкан минора намоён бўлди. Қўшминора шаҳар символи бўлиб, у узоқ-узоқлардан ҳам яққол кўриниб туради. Баландлиги 96 метр. Бу хил миноралар шаҳарда кўп учрайди, аммо улар бунчалик баланд эмас. Бу хил миноралар ўрта асрларда кўп қурилган. Улар ўтмишдан ёдгорлик бўлиб қолган. Шаҳар кўчаларида турли муассасалар, магазинлар, банклар, кафелар кўп учрайди. Хусусий дўконлар хилма-хил ялтироқ моллар билан тўлиб-тошган. Улар бир-биридан ўзишга, бир-бирини енгишга ҳаракат қилади. Ҳар қайси дўкон эгаси нима бўлса ҳам ўз молини кўз-кўз қилишга ва харидорларга бир амаллаб сотишга интилади.

Бу хил манзарани Италиянинг деярли ҳамма шаҳарларида учратиш мумкин.

Аммо итальян халқининг самимийлиги, одамийлиги ва дўстона муносабати қалбимизда ўчмас из қолдирди.

Темур РАСУЛОВ.

Римнинг Пополо майдонида қурилган қадимги архитектура ёдгорлиги.

Рим чеккасидаги баҳаво хиёбон. Автор фотолари.

Давоми. Боши газетамизнинг 22, 31 июль сонларида босилган.

ЖУРНАЛИСТ ЁН ДАФТАРИДАН

Спорт

«СПАРТАК»МИ ЁКИ «ДИНАМО»?

Бу йил олтин медалга Москванинг «Спартак» командаси билан Киев динамочилари жиддий даъвогарлик қилишмоқда. Бу икки команда финал учрашувларни кўтаринки руҳ билан ўтказишяпти. Спартакчилар кетидан украин футболчилари ҳам кетма-кет ғалаба қозониб, соямa-соя боришмоқда. Бутуниттифоқ Физкультурачилар кунида «Спартак» Бокунинг «Нефтчи» футболчиларини 2:0 ҳисобида мағлубиятга учратган бўлса, ўтган дам олиш куни динамочилар пойтахт автозаводчиларини 1:0 ҳисобида енгиб, яна икки очко олишди. Украин футболчиларига ғалаба келтирган ягона тўпни ўйиннинг 87-минутида Серебрянников киритди.

Шанба куни олий лигада яна учта ўйин бўлди. Уччала ўйинда ҳам иккитадан тўп урилди. Ростов армиячилари Минск динамочиларини, Тбилисининг «Динамо» коллективи «Черноморец»ни бир хил — 2:0 ҳисобида енгишди. «Зенит» — «Заря» баҳси эса 1:1 ҳисобида дуранг бўлиб тугади.

Бугунгача кучли ўн тўрт команда турнир жадвалда қуйидаги ўринларда туришибди:

Командалар	Уйин	Тўплар	Очко
«Спартак»	14	22—5	24
«Динамо» К.	14	16—3	23
ЦСКА	13	13—4	18
«Динамо» Тб.	14	17—9	18
«Торпедо» М.	15	12—8	17
«Динамо» М.	14	18—15	14
СКА Р д	13	13—15	13
«Заря»	15	13—18	11
«Шахтёр»	13	14—16	10
«Черноморец»	14	8—15	10
«Нефтчи»	14	11—18	10
«Зенит»	14	8—18	9
«Торпедо» Кт.	14	10—24	9
«Динамо» Мн.	13	8—15	8

«ПАХТАКОР»НИНГ ҒАЛАБАСИ

Пахтакорчилар навбатдаги ўйинни ўтган дам олиш куни Куйбишев шаҳрида «Крилья Советов» командаси билан ўтказишди. Майдонга фақат ғалаба қозониш ниятида тушган ўзбек футболчилари жуда кўп ҳужум қилишса-да, ўйиннинг биринчи ярмида ҳисобни очолмадилар. Учрашувнинг иккинчи ярми бошланиши билан В. Бектошев мезбонларни ўйинни марказдан бошлашга мажбур этди. Куйбишев футболчилари ҳисобни тенглаштиришга муваффақ бўлдилар. Лекин кўп ўтмай Г. Красницкий яна ўз командасини олдинга олиб чиқди. 2:1 ҳисоби ўйин охиригача ўзгармади.

«Арарат» ўз майдонида «Қайрат»ни 3:1 ҳисобида енгди. «Уралмаш» — «Локомотив» баҳси 0:0 ҳисобида тугади. «Пахтакор» навбатдаги учрашувни яна Куйбишев шаҳрида, эртага «Крилья Советов» билан ўтказади.

Олий лигада қолишга даъвогарлик қилаётган олти команданинг турнир жадвалидаги аҳволи қуйидагича:

Командалар	Уйин	Тўплар	Очко
«Арарат»	21	22—27	20
«Пахтакор»	20	18—25	17
«Уралмаш»	21	11—19	17
«Қайрат»	20	17—22	16
«Локомотив»	21	15—26	14
«Кр. Советов»	21	19—27	13

ТОШКЕНТЛИК ШАХМАТЧИ ҒОЛИБЛИККА ДАЪВОГАР

Тошкентлик шахматчи А. Мкртичян касаба союз спортчилари спартакиадасида катта муваффақият билан ўйнамоқда. У финалда халқаро спорт мастерлари, йирик мусобақаларда катта тажриба орттирган шахматчилар билан тенгма-тенг беллашяпти. Алла навбатдаги турда мамлакат чемпиони Т. Затлуновскаяни мағлубиятга учратиб, ягона пешқадам бўлиб олди. Тошкентлик шахматчи олти имкониятдан 5 очкога эга.

МУСОБАҚАЛАР, УЧРАШУВЛАР, ҒОЛИБЛАР

БАСКЕТБОЛ. Республикамиз баскетболчилари касаба союз спортчилари спартакиадасида Украина командасига ютқазиб қўйишгандан кейин Тожикистон ва Белоруссия командаларини мағлубиятга учратди. Тошкентлик баскетболчилар биринчи учрашувни 87:64 ҳисобида тугатишган бўлса, иккинчи ўйинда ҳисоб 88:61 бўлди.

Аёллар командамиз муҳим ғалабани қўлга киритиб, кучли олтиликка кирди. Энди улар 1—6 ўрин учун беллашади.

БАЙДАРКА ВА КАНОЭДА ЭШКАК ЭШУВЧИЛАРИМИЗ кутилгандан кўра яхши қатнашишди. Улар команда ҳисобида саккизинчи ўринга чиқиб, умумкоманда ҳиссасига 102 очко қўшишди. В. Кузнецов билан А. Скибицкий 1000 метрга икки кишилашиб мусобақалашишда маррага 4 минут 02,1 секунд вақт билан учинчи бўлиб келишди ва бронза медалига сазовор бўлишди.

ОРЗУСИ УШАЛГАНЛАР

Республикамизнинг бир группа спортчилари орзуларига етишди, спорт мастери бўлишди. Тошкентлик спортчилар А. Оғабеков, Р. Ҳасанова, Б. Усмонов, А. Васильев, А. Лукин, Г. Егоров ва бошқалар Бутуниттифоқ ягона спорт нормативини бажарганликлари учун «СССР спорт мастери» унвонига муяссар бўлишди.

Тошкентлик штангачи Эркин Каримовга эса «Халқаро классдаги спорт мастери» унвони берилди.

Редактор А. ИСМОИЛОВ

«КУМУШКОН» ҲАНГОМАЛАРИ

Редакцияга хат

Уч томони баланд тоғлар билан ўралган «Кумушкон» дам олиш уйининг ҳусн-жамолига боқиб тўймайсан киши. Ям-яшил ўрмонзорлар, эсаётган муздек тоғ шабадаси, соф ҳаво — ҳамма-ҳаммаси дам олувчилар қалбига бир олам завқ бағишлайди.

Лекин, дам олиш уйидаги тартиб кишини бироз хафа қилади. Бу ерда оддий кунларда 750-800 киши дам олса, шанба ва якшанба кунлари улар сони камида 200 кишига кўпаяди. Дам олувчиларни қабул қилиш, уларни жойлаштириш билан эса маъмурият яхши қизиқмайди.

Аввало, рўйхатхона ходимларининг муомаласидан кўнглингиз ранжийди. «Хуш келибсиз», «марҳамат» деган сўзларни улардан сотиб оласиз.

— Мен ётиб турган корпус ошхонадан ҳийла узоқроқ экан. Қариб қолганим учунми, ҳар куни тўрт маҳал ошхонага қатнаш оғирлик қиляпти. Шунинг учун яқинроқ корпуслардан битта ўрин ажратиб берсангиз, — деб илтимос қилди дам олувчилардан Шариф ота Оғаев.

Лекин отанинг оғзидаги бўғзида қолди.

— Хоҳласангиз ўша корпусда туриб дам олинг, хоҳламасангиз эшигимиз очиқ, — деди регистратор Валя Алмакаева.

Бундай дилсиёҳлик дам олиш уйида тез-тез бўлиб турар экан. Давлат корхоналарида қирқ йил меҳнат қилиб, ҳозир пенсияга чиққан Абдумўмин ота Муталов ҳам буни куйиниб гапиради.

— Мен қўнган хонага икки ўспиринни ҳам жойлаштиришди. Улар на одобни билишади, на ҳурматни. Кечқурунлари ичиб келишиб, алламаҳалгача ашулабозлик қилишади. Мени ўз тенгдошларим яшаётган хонага ўтказинглар, деб дам олиш уйи маъмуриятидан бир неча бор илтимос қилдим, лекин гапим гаплигича қолиб келяпти, — дейди Абдумўмин ота.

Дам олиш уйида маданий-маиший хизмат ҳам ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Ёшлар у ёқда турсин, кексалар ҳам зерикиб қолишяпти. Фақат кино қўйилади, холос. Дам олувчилар орасида ёш талантлар бўлишига қарамай, уларнинг чиқишлари уюштирилмайди. Музика асбоблари йўқ эмиш. Хоналарда радио точкалари етишмайди. Мавжуд телевизор ҳам ҳафталаб ишламай туради.

Дам олиш уйи чойхонасида ҳам бўлиб диққатимиз ошди. Бу ерда на шахмат-шашка, на газета-журнал бор. Дам олувчилар учун атиги 150 нусха газета келтирилади. Суҳбат ва лекциялар эса мутлақо уюштирилмайди.

Ўзбекистон ССР курортлар бошқармаси «Кумушкон» дам олиш уйидаги бу диққатбозликдан хабардормикин? Хабари йўқ бўлса, маълум қилиб қўяйлик, дедик. Ҳозир айни дам олиш пайти. Бу томонга ҳордиқ чиқариш учун келаётганлар ниҳояси кўринмайди. Уларнинг намунали дам олишларини таъминлаш, дам олиш уйида тартиб ўрнатиш лозим.

М. АЛИЕВ,
Ўзбекистон ССР автомобиль хўжалиги ва тошйўллар министрлигининг ходими.

А. НАБИХЎЖАЕВ,
республика «Союзпечать» бошқармасининг катта инструктори.

ЯНГИ ТЕЛЕВИЗОР

ЛЕНИНГРАД. «Позитрон» бирлашмаси янги «Электроника ВЛ-100» портатив телевизорлари ишлаб чиқаришни ўзлаштирди. Бу телевизор доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига номланди. Янги телевизор бутунлай ярим ўтказгичлардан йиғилган бўлиб, аккумуляторлардан, чунончи электр тармоғидан қувват олиб ишлайди. Приемникнинг оғирлиги 3 килограмм, экрани ҳажми диагоналига 16 сантиметр. Махсус антенна 70-100 километр радиусда жойлашган телевизион станция эшиттиришларини аниқ олиб кўрсатиш имконини беради. Бу йил ана шундай янги телевизорлардан бир неча мингги ишлаб чиқарилади. Суратда: янги портатив телевизорларни йиғиш участкаларидан бирида.

М. Блохин фотоси, (ТАСС).

БИЛАСИЗМИ?

Дунёмиздаги энг баланд тоғ Гавайя оролидаги Моуна Кеа вулқонидир. Унинг асоси сув остида 5500 метр чуқурликда бўлиб, чўққиси денгиз юзасидан 4300 метр юқоридадир.

* * *

Малайя архипелагидаги Катта ва Кичик Зонд оролларида дунёда энг кўп — 95 та ҳаракатдаги вулқон мавжуд.

* * *

Тинч океандаги Гавайя оролидаги Килауэа вулқони дунёдаги энг фаол вулқондир. Баландлиги 1247 метр, оғзининг диаметри 4,5 километр бўлган бу вулқон оловли кўл ҳосил қилган. Бу кўл доим қирғоғидан тошиб туради.

* * *

Дунёдаги энг катта Мамонт ғори АҚШнинг Кентукки штатидадир. Ундаги йўллар ва залларнинг умумий узунлиги 240 километрдир.

* * *

Энг катта тоғ шаршараси Анхельдир. Венесуэладаги бу шовва Чурун дарёсида бўлиб, у 979 метрдан пастга отилади.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

12.55 дан — **Москва кўрсатади.**

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

18.30 — **Кўрсатишлар программаси.**

Рус тилида: 18.35 — **Телеянгиликлар**, 18.50 — **Эртаклар** (кичкинтойлар учун), 19.20 — **Олмалиқ кимё комбинатининг бир куни**, 19.40 — **Муҳим айб** (бадиий фильм), 21.00 — **Кўрсатишлар программаси.**

Ўзбек тилида: 21.05 — **Телеянгиликлар**, 21.20 — **«Фан» тележурнали**, 22.00 — **Олов қалбли кишилар** («Ешлик» студияси), 23.00 — **Даврларнинг ҳаёт қўшиқлари.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — **Пионерларнинг ишлари**, 18.30 — **Қиш тонги** (бадиий фильм).

20.00 дан — **Москва кўрсатади.**

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 20.00 — **Классик музика саҳифаларидан.**

Рус тилида: 20.40 — **Свердлов шаҳри** (телеочерк), 21.00 — **Биринчи севги қиссаси** (бадиий фильм), 22.25 — **Биз — туристлармиз** (фильм-концерт).

ТЕАТР

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 13/VIII да **Ешликда берган кўнгил**, 14/VIII да **Икки билагузук.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Бомбай тун оғушида — «ЧАЙКА», «ЎЗБЕКИСТОН», НАВОИЙ номли, «ВОСТОК», (кундуз ва кечқурун).

Ҳужумкор бўл — «ДРУЖБА» (жуфт соатларда), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Тайга хўжайини (кундуз соат 3 ва кеч 7 яримда), **Қизларни ўғирлаш** (эрталаб соат 11, кундуз 1, 5 ярим ва кеч 9-15 минутда) — САНЪАТ САРОЙИ.

Қўзғолончилар (кундуз соат 12, 2, 4 ва кеч 6 да), **Джазда фақат қизлар** (кеч 8 ва 10 да) — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ».

Берлин томон йўл — ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Сокин кварталдаги қотиллик — «ДРУЖБА» (тоқ соатларда).

ҚИШКИ БИНОДА

(кеч соат 9 ва 10-40 минутда бошланади)

Анжелика ва қирол — «ФЕСТИВАЛЬ».

Бомбай тун оғушида — «ХЕВА».

Сокин кварталдаги қотиллик — ТЕЛЬМАН номли.

ТОШКЕНТ КИСЛОРОД СТАНЦИЯСИ
ҳамма ташкилотларга нарядсиз кислород бериш
ИМКОНИЯТИГА ЭГА

Пулини перечисление ёки лимит чеки билан тўлаш мумкин.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Червяков кўчаси, 62-уй.

Ўзбекистон ССР территориясида ишлаш учун «СРЕДНЕАЗАВТОМАТИКА» ТРЕСТИНИНГ ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН МОНТАЖ-СОЗЛАШ БОШҚАРМАСИГА

электрон-ҳисоблаш машиналарини созлаш бўйича **инженер ва техниклар**, контроль-ўлчов асбоблари ва автоматика ҳамда электрон контроль-ўлчов асбоблари ремонти бўйича **слесарлар; электро-слесарлар, газ-электр пайвандчилар**, иккиламчи коммутация бўйича **электрослесарлар** (3-6 разрядли)

ҚЕРАК

Ишчиларга маош вақтбай-мукофот тариқасида тўланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Чилонзор массиви, 6-квартал, «Россия» шаҳарчаси (29, 32, 48-автобусларнинг «Етоқхона», 6, 11-троллейбуслар, 4, 9, 11, 15, 19-трамвайларнинг «Қатортол кўчаси» бекатлари).

Тошкент Ёғочсозлик комбинати коллективи комбинат бошқарувчиси И. Худойқуловга рафиқаси

Марғуба Қосимовна ХУДОЙҚУЛОВАНИНГ

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Б — 2342. ИНДЕКС — 6469. Р. 03213.